

Tribuna școlii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ

ANUL I Nr. 22

5 NOIEMBRIE 1971

12 PAGINI — 1 LEU

EXPUNEREA tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU

cu privire la Programul P. C. R. pentru îmbunătățirea activității ideologice, ridicarea nivelului general al cunoașterii și educația socialistă a maselor, pentru așezarea relațiilor din societatea noastră pe baza principiilor eticii și echității socialiste și comuniste

Stimați tovarăși,

Transformările revoluționare din societatea contemporană, inclusiv cele petrecute în țara noastră, marile schimbări din viața internațională și uriașa revoluție tehnico-științifică mondială produc mutații radicale în gândirea maselor largi de oameni ai muncii, au puternice repercusiuni asupra întregii dezvoltări economico-sociale a umanității.

Se poate afirma, fără nici o rezervă, că trăim o epocă în care dezvoltarea tumultuoasă a forțelor de producție care dinamizează întregul progres social este tot mai mult determinată de avântul științei, al cunoașterii umane în general. Producția de bunuri materiale, care înregistrează o puternică dezvoltare și activitatea științifică de largire a orizontului cunoașterii — laturi esențiale, inseparabile ale activității omului — exercită o puternică înrîurire asupra conștiinței sociale a tuturor popoarelor.

Masele populare înțeleg tot mai mult rolul hotărâtor pe care îl au în procesul producției materiale și spirituale, în întreaga dezvoltare a societății contemporane. În acest context, activitatea ideologică și politico-educativă de largire a ori-

zontului cunoașterii capătă o tot mai mare însemnătate.

După cum se știe, o dată cu trecerea la îndeplinirea planului cincinal 1971—1975, România a intrat într-o nouă etapă a evoluției sale economico-sociale — etapa făuririi societății socialiste multilaterale dezvoltate. Am vorbit în câteva rânduri despre caracteristicile acestei etape noi și nu doresc să mă opresc acum la aceste probleme. Voi menționa numai faptul că în noile condiții de dezvoltare a țării noastre, activitatea ideologico-educativă devine o puternică forță, că formarea omului nou, cu o înaltă conștiință socialistă, cu un larg orizont de cultură reprezintă un factor de prim ordin în întreaga activitate de transformare revoluționară a societății, de edificare a socialismului și comunismului.

Pornind de la aceste considerente, plenara Comitetului Central al partidului este chemată să analizeze activitatea politico-ideologică și educativă, să stabilească măsurile necesare în vederea îmbunătățirii acestei munci, ridicării ei la nivelul cerințelor noii etape de dezvoltare în care a intrat țara noastră, a uriașelor schimbări din lumea contemporană.

REALIZĂRILE REGIMULUI NOSTRU PE PLANUL DEZVOLTĂRII SOCIALE ȘI RIDICĂRII NIVELULUI DE CULTURĂ AL POPORULUI

Tovarăși,

Analiza activității politico-educative trebuie făcută în strinsă legătură cu mersul construcției noii societăți în general. Numai așa vom putea înțelege mai bine atât succesele, cât și neajunsurile care s-au

manifestat în activitatea noastră în anul făuririi orânduirii socialiste.

După cum se știe, o dată cu trecerea la socialiste, poporul român a obținut succese istorice pe calea dezvoltării sale eco-

(Continuare în pag. a 2-a)

Plenara Comitetului Central al Partidului Comunist Român

Miercuri, 3 noiembrie, au început lucrările Plenarei Comitetului Central al Partidului Comunist Român.

Plenara are la ordinea de zi: Programul P.C.R. pentru îmbunătățirea activității ideologice, ridicarea nivelului general al cunoașterii și educația socialistă a maselor, pentru așezarea relațiilor din societatea noastră pe baza principiilor eticii și echității socialiste și comuniste.

La lucrările plenarei iau parte ca invitați șefi de secții la Comitetul Central, membri ai Colegiului Central de Partid, miniștri, membri de partid cu stagiu din ilegalitate, cadre din conducerea Frontului Uniunii Socialiste, Uniunii Generale a Sindicatelor, Uniunii Naționale a Cooperativelor Agricole de Producție, Uniunii Tineretului Comunist, Consiliului Național al Femeilor, ale consiliilor oamenilor muncii de naționalitate maghiară și germană, secretarii cu probleme de propagandă al comitetelor județene de partid, conducerea Academiei de științe sociale și politice și Academiei „Ștefan Gheorghiu” pentru pregătirea cadrelor de conducere a activității de partid, social-po-

litice, economice și administrației de stat, rectori ai institutelor de învățământ superior din Capitală și din țară, conducători al Consiliului Culturii și Educației Socialiste, ai Ministerului Învățământului, al unor instituții de artă și cultură, ai uniunilor de creație, directori de teatre, scriitori, muzicieni, artiști plastici, oameni de știință, redactori șefi ai presei centrale, ai presei literar-artistice, directori de edituri, lucrători în domeniul cinematografiei și radioteleviziunii.

A fost aprobată componența Comisiei pentru elaborarea proiectului de hotărâre a plenarei, constituită din tovarășii Emil Bodnaraș, Gheorghe Pană, Miu Dobrescu, Iosif Uglar, Vasile Popov, Zaharia Stancu, Ștefan Voicu.

Tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, secretar general al Partidului Comunist Român, a prezentat Expunerea cu privire la Programul Partidului Comunist Român pentru îmbunătățirea activității ideologice, ridicarea nivelului general al cunoașterii și educația socialistă a maselor, pentru așezarea relațiilor din societatea noastră pe baza principiilor eticii și echității socialiste și comuniste.

În cursul după-amiezii au început dezbaterile pe marginea expunerii prezentate de secretarul general al partidului.

Au luat cuvântul tovarășii Emil Bodnaraș, membru al Comitetului Executiv, al Prezidiului Permanent al C.C. al P.C.R., vicepreședinte al Consiliului de Stat, Mircea Malita, ministrul învățământului, Gheorghe Blaj, prim-secretar al Comitetului județean Maramureș al P.C.R., Ilie Verdet, membru al Comitetului Executiv, al Prezidiului Permanent al C.C. al P.C.R., primvicepreședinte al Consiliului de Miniștri, Aurel Baranga, dramaturg, Ilie Rădulescu, secretar al Comitetului municipal București al P.C.R., Constantin Dăscălescu, prim-secretar al Comitetului județean Galați al P.C.R., Paul Niculescu-Mizil, membru al Comitetului Executiv, al Prezidiului Permanent, secretar al C.C. al P.C.R., Traian Dudaș, prim-secretar al Comitetului județean Mehedinți al P.C.R., Valter Roman, directorul Editurii politice, Mihai Gere, membru supleant al Comitetului Executiv, secretar al C.C. al P.C.R., și Zaharia Stancu, președintele Uniunii scriitorilor.

Lucrările Plenarei C.C. al P.C.R. continuă.

EXPUNEREA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

(Urmare din pagina 1)

nomico-sociale. Au fost lichidate pentru todeauna clasele exploatare burghezo-moșierești, proprietatea capitalistă asupra mijloacelor de producție, întreaga putere politică și economică trecând în mâinile clasei muncitoare în alianță cu țărâna și celelalte forțe sociale; oamenii muncii au devenit cu adevărat stăpânii mijloacelor de producție, ai întregii avuții naționale, ai propriului lor destin.

Într-un timp istoric scurt a fost făurită economia socialistă unitară, bazată pe două forme de proprietate socialistă — de stat și cooperatistă. În cei peste 20 de ani de economie planificată s-au obținut succese remarcabile în dezvoltarea industriei și agriculturii socialiste, România situându-se printre țările cu cele mai înalte ritmuri de creștere economică.

Dezvoltarea impetuoasă a forțelor de producție, diversificarea și perfecționarea producției materiale, precum și amplasarea rațională a noilor unități industriale și social-culturale pe teritoriul țării au produs mari schimbări în structura socială a României. Aceste schimbări se reflectă în caracterul nou al clasei muncitoare — clasă conducătoare a societății noastre socialiste — în caracterul nou al țărânilor cooperatiste, a cărei alianță cu clasa muncitoare constituie forța de granit a orânduirii socialiste, în transformările adânci pe care le-a cunoscut intelectualitatea patriei noastre, care a devenit de fapt o intelectualitate cu totul nouă, legată prin toate fibrele ei de clasa muncitoare, de țărâna, de întregul popor.

Aceste profunde transformări cît și politica națională marxist-leninistă a partidului nostru au produs, de asemenea, schimbări importante în relațiile dintre oamenii muncii români și de alte naționalități; s-a întărit și se dezvoltă continuu colaborarea și prietenia dintre cei ce muncesc, fără deosebire de naționalitate, în munca și lupta unită pentru făurirea socialismului în patria comună.

Aceste schimbări se reflectă, de asemenea, și în faptul că mai mult de 50 la sută din forța de muncă activă lucrează în industrie și în celelalte ramuri neagricole, iar în cursul acestui cincinal forța de muncă ce va continua să lucreze în agricultură se va reduce la circa 40 la sută. Ca urmare a avântului puternic al întregii economii naționale, a crescut continuu venitul național, care în 1970 s-a realizat în proporție de peste 60 la sută în industrie. Aceasta a permis atât alocarea unor însemnate mijloace materiale și financiare în scopul reproducției socialiste lărgite, al creșterii avuției naționale, cît și repartizarea unei părți însemnate din veni-

tul național pentru fondul de consum. Pe această bază s-a asigurat sporirea continuă a veniturilor oamenilor muncii, care în cincinalul 1966—1970 au fost de circa 2,5 ori mai mari decît în cincinalul 1951—1955.

Pentru a înțelege mai bine preocuparea partidului și statului privind creșterea continuă a veniturilor oamenilor muncii, voi menționa un singur fapt, și anume că numai sporul veniturilor reale pe o persoană în 1975, față de 1970, va fi aproximativ egal cu întregul venit mediu anual pe o persoană realizat în primul cincinal.

Toate marile realizări obținute în domeniul dezvoltării economico-sociale, în ridicarea bunăstării materiale și spirituale a poporului, demonstrează justetea liniei generale marxist-leniniste a partidului nostru, care a știut să aplice adevărurile generale la condițiile concrete din țara noastră, să asigure mersul ascendent al construcției socialiste.

Succese de seamă au fost obținute în acești ani în domeniul învățămîntului, științei, literaturii și artei care au cunoscut, de asemenea, mari schimbări. Revoluția culturală, începută o dată cu instaurarea puterii oamenilor muncii, s-a desfășurat cu succes.

Este cunoscută starea de înapoiere în care se găsea România în timpul regimului burghezo-moșieresc, precum și moștenirea grea pe care am preluat-o în această privință. Pentru partidul și statul nostru socialist s-au impus ca o necesitate obiectivă lichidarea rapidă a acestei situații, înfăptuirea într-un timp cît mai scurt a măsurilor menite să ducă la ridicarea nivelului de cultură al întregului popor. Încă de atunci — și viața a confirmat acest lucru — apăsarea cu toată claritatea că, dacă nu vom reuși să lichidăm starea de înapoiere culturală, să creăm cadrele necesare de specialiști și de muncitori pentru toate domeniile de activitate, însăși dezvoltarea economică-socială a țării nu se va putea înfăptui cu succes.

Sînt cunoscute eforturile depuse în direcția aceasta. Ca urmare, am ajuns astăzi la învățămîntul de 10 ani — care va fi generalizat în următorii 2—3 ani — obligatoriu și gratuit pentru întregul tineret, la cuprinderea în învățămîntul liceal și în școlile profesionale de meserii a celei mai mari părți a tineretului, la dezvoltarea și diversificarea învățămîntului superior, care poate fi astăzi comparat cu cel din țările cele mai avansate. Cred că este indicat să ne referim în această privință la unele date comparative spre a înțelege mai bine eforturile depuse și marile schimbări ce s-au produs în domeniul învățămîntului și culturii în țara noastră.

Au cunoscut, de asemenea, o puternică dezvoltare științele sociale; nu de mult a fost înființată Academia de științe sociale și politice, care este chemată să joace un rol important în întreaga acti-

vită ideologică și educativă din România.

Voi menționa, de asemenea, cîteva date privind creația literar-artistică, îndeosebi în ce privește literatura, teatrul, muzica, cinematografia.

TABEL

PRIVIND DEZVOLTAREA CULTURII ȘI CREAȚIEI LITERAR-ARTISTICE

Nr. crt.	Indicatori	Unitatea de măsură	1938	1970
1.	Teatre și instituții muzicale			
	— unități	număr	18	143
	— spectatori și auditori	mil.	1,6	12,0
2.	Cinematografe			
	— unități	număr	338	6.275
	— spectatori	mil.	41,4	198,7
3.	Cămine culturale, cluburi și case de cultură	număr	3.467	7.744
4.	Formații artistice de amatori	număr	3.500	24.543
5.	Activitatea editorială			
a)	titluri de lucrări total din care:	număr	2.300	3.879
	— lucrări originale	număr	1.500	2.992
	— traduceri	număr	400	887
b)	tiraj total din care:	mil. exempl.	8,0	59,3
	— lucrări originale	mil. exempl.	6,5	40,7
	— traduceri	mil. exempl.	1,5	18,6
6.	Biblioteci publice			
	— unități	număr	1.100	8.142
	— volume existente	mil. exempl.	1,1	47,6
7.	Ziare, reviste și alte publicații periodice			
	— tiraj anual	mil. exempl.	650	1.333
8.	Muzee			
	— unități	număr	83	293
	— vizitatori	mii	875	8.772
9.	Radio și televiziune			
	— abonamente radio și radioficare	mil.	252	3.075
	— abonamente la televiziune	mii	—	1.484

În ce privește producția cinematografică, după cum se știe, ea s-a dezvoltat de fapt în anii construcției socialiste. În anul 1970 au fost produse în țara noastră 39 de filme de lung și scurt metraj, circa 160 de filme documentare și științifice, precum și 76 jurnale cinematografice; există o bază bună care ne poate permite ca în scurt timp să realizăm o producție de filme superioară, atât din punct de vedere cantitativ cît și calitativ, astfel ca cinematografia să-și îndeplinească în condiții tot mai bune importantul rol care îi revine în societatea noastră socialistă.

Din toate aceste date, din comparația situației de astăzi cu cea din trecut, re-

iese cu toată claritatea că în anii construcției socialiste, o dată cu avîntul puternic al forțelor de producție, s-au înregistrat mari succese în ridicarea nivelului general de cultură al întregului nostru popor.

Se poate afirma cu deplin temei că a avut loc o puternică revoluție culturală, care prin complexitatea și implicațiile ei ocupă același loc ca și marile schimbări revoluționare din industrie și agricultură.

Dezvoltarea învățămîntului, științei și a întregii activități culturale a exercitat o puternică influență asupra tuturor marilor transformări revoluționare petrecute în țara noastră.

DEZVOLTAREA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Nr. crt.	număr de elevi și studenți		
	1938/1939	1970/1971	
1.	Învățămînt obligatoriu de cultură generală	1.575.477	2.941.265
2.	Învățămînt liceal	49.287	505.891
3.	Învățămînt profesional, de specializare postliceală și de maiștri	39.250	317.367
4.	Învățămînt superior	26.489	151.885
TOTAL		1.690.503	3.916.408

Pînă la sfîrșitul actualului cincinal se prevede ca numărul elevilor și studenților să depășească 5 milioane, reprezentînd aproape un sfert din populația țării. Cred că aceste date vorbesc de la sine despre dezvoltarea pe care a cunoscut-o în acești ani învățămîntul din țara noastră.

Este de înțeles că realizările obținute în domeniul învățămîntului, al formării cadrelor necesare tuturor domeniilor de activitate, în înarmarea tineretului țării noastre cu cele mai noi cuceriri ale științei și tehnicii constituie unul din factorii primordiali ai progresului rapid al României pe calea dezvoltării economico-sociale, unul din factorii esențiali pentru victoria socialismului în România.

O atenție deosebită s-a acordat, de asemenea, dezvoltării științei, factor tot mai important în asigurarea progresului economic și social al întregii țări și în

lărgirea orizontului general de cunoaștere. Iată cîteva date care vorbesc în mod concludent despre dezvoltarea cercetării, a activității științifice.

DEZVOLTAREA ACTIVITĂȚII DE CERCETARE ȘTIINȚIFICĂ

	1938	1970
Numărul unităților de cercetare științifică	51	303
Total personal din unitățile de cercetare științifică	5.000	37.000

Dar în afară de cifre, care sînt prin ele însele grăitoare, trebuie menționat că astăzi activitatea științifică joacă un rol de mare însemnătate în asigurarea progresului rapid al economiei românești.

EXPERIENȚA PARTIDULUI NOSTRU ÎN ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII IDEOLOGICE ȘI POLITICE DE MASĂ ÎN PERIOADA CONSTRUIRII SOCIALISMULUI

Stimați tovarăși,

Congresul al IX-lea. Conferința Națională și Congresul al X-lea al partidului, adoptînd planurile cincinale pentru perioadele respective, măsurile pentru dezvoltarea și perfecționarea conducerii întregii activități economico-sociale, au acordat, după cum este cunoscut, o atenție deosebită muncii politico-educative. Partidul nostru a pornit de la faptul că desfășurarea unei permanente activități politico-ideologice și de educație socialistă reprezintă o necesitate obiectivă în întreaga perioadă de construire a socialismului și comunismului, o componentă esențială a procesului de făurire a noii societăți. Noi considerăm și am considerat întotdeauna că menirea istorică a socialismului este nu numai de a elibera omul de asuprire și exploatare, de a asigura bunăstarea lui materială, ci de a făuri o civilizație spirituală superioară, care nu se poate realiza decît prin formarea unui om nou, cu o înaltă conștiință și pregătire culturală și profesională, cu un profil moral-politic înaintat. Am pornit deci de la concepția lui Marx, Engels și Lenin că socialismul și comunismul nu pot fi concepute decît ca rezultat al creației istorice conștiente a maselor, ca orînduirea în care pentru prima dată în istorie masele se ridică la un nivel superior de înțelegere a necesității, a legilor obiective, și acționează în spiritul cerințelor aces-

tora, făurindu-și în mod conștient propriul lor destin. Socialismul, îndeosebi comunismul, este acea orînduire socială în care, așa cum sublinia Engels, „viața socială a oamenilor, care pînă acum li se opunea ca ceva impus de natură și istorie, devine un act liber al lor. Forțele obiective, străine, care dominau pînă acum istoria, trec sub controlul oamenilor înșiși. Abia din acest moment oamenii își vor făuri, pe deplin conștienți, propria lor istorie, abia din acest moment cauzele sociale puse în mișcare de ei vor avea în chip precumpănitor și în măsură tot mai mare efectele voite de ei. Este saltul omenirii din imperiul necesității în imperiul libertății“.

România se găsește azi în etapa făuririi primei faze a comunismului — socialismul — etapă ce se întinde pe o perioadă îndelungată și care cunoaște diferite stadii de dezvoltare.

Etapa trecerii de la capitalism la comunism constituie un proces revoluționar complex, care începe dar nu se încheie o dată cu cucerirea puterii politice de către clasa muncitoare în alianță cu țărâna, cu intelectualitatea și celelalte forțe sociale. Transformările revoluționare din toată această epocă, cuprind în mod obligatoriu, atît baza tehnico-materială, cît și conștiința socială. Trebuie să pornim de la faptul că, în realitate, cucerirea puterii reprezintă

(Continuare în pag. a 3-a)

EXPUNEREA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

(Urmare din pag. a 2-a)

abia începutul operei de transpunere în viață a idealurilor socialismului și comunismului pentru care au luptat și s-au jertfit cei mai buni fii ai poporului, a aspirațiilor de libertate, egalitate, echitate și bunăstare materială și spirituală ale milioanele de oameni ai muncii — adică a acelor realități care deosebesc fundamental socialismul de toate orînduirile anterioare. Atingerea acestor țeluri presupune o lungă perioadă de timp în care au loc profunde transformări revoluționare în structura societății, în natura relațiilor sociale, în gândirea și modul de existență al oamenilor. Bizuindu-se pe studierea și cunoașterea legilor obiective ale dezvoltării sociale, partidul comunist trebuie să conducă în mod conștient acest vast și complex proces revoluționar, să organizeze participarea întregului popor la desfășurarea sa în cele mai bune condiții. Lupta noastră pentru făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate este parte integrantă a procesului revoluționar de trecere a României spre comunism.

Într-un anumit timp oamenii vor dirija în mod conștient procesele sociale și vor obține „efectele voite de ei” se va putea vorbi cu adevărat de trecerea la comunism.

Tocmai de aceea partidul nostru, preocupându-se necontenit de avîntul forțelor de producție, în vederea asigurării unei abundențe de bunuri materiale, de perfecționarea relațiilor de producție, acordă în același timp o atenție deosebită activității politico-ideologice, de formare a omului nou în stare să-și făurească în mod conștient propriul său viitor.

Transformarea oamenilor, înarmarea lor cu concepția înaintată despre viață și societate — materialismul dialectic și istoric — cu cele mai noi cunoștințe și concluzii ale științei, constituite una din cele mai complicate probleme, cu mult mai grea în multe privințe decât dezvoltarea economiei.

De aceea, activitatea ideologică-educativă, de dezvoltare a conștiinței socialiste, constituie o sarcină permanentă a întregului partid, cere o muncă stăruitoare, plină de răspundere și răbdare. Fără nici o exagerare trebuie spus că însuși viitorul comunist al patriei noastre depinde de dezvoltarea cu succes a acestei munci.

Tovarăși,

O analiză chiar succintă a muncii ideologice-educative desfășurate în perioada de după Congresul al IX-lea ne dă puțină să apreciem că s-a depus o muncă intensă, că s-au obținut rezultate de seamă în ridicarea nivelului politico-ideologic al tuturor comunistilor, în dezvoltarea conștiinței socialiste a tuturor oamenilor muncii. În acest cadru se înscriu, de altfel, și măsurile luate pentru îmbunătățirea conducerii activității economico-sociale, crearea condițiilor politice și organizatorice pentru participarea largă a maselor de oameni ai muncii la conducerea tuturor sectoarelor de activitate. Faptul că în decursul anilor partidul nostru a avut o linie generală justă, a știut să aplice în mod creator adevărurile generale și legile obiective ale construcției noi orînduirii la condițiile concrete din țara noastră se datorește și preocupării sale permanente de organizare a activității politico-ideologice, de înarmare a membrilor și a cadrelor de partid cu concepția materialist-dialectică și istorică despre viață și societate.

De asemenea, rezultatele activității educative, de ridicare a conștiinței politice a maselor de oameni ai muncii se reflectă în faptul că întregul popor realizează neabătut în viața politică internă și externă a partidului nostru, politică ce corespunde pe deplin intereselor sale vitale.

Dînd o înaltă apreciere rezultatelor obținute de poporul nostru, sub conducerea partidului, în întreaga activitate economico-socială și în munca politico-ideologică, nu putem trece peste faptul că în anii construcției socialiste și-au făcut loc numeroase lipsuri, greșeli și — după cum se știe — uneori chiar abuzuri și ilegalități, grave încălcări ale normelor de partid, precum și ale normelor de conviețuire și ale legalității socialiste.

Nu doresc să mă refer acum la unele lipsuri din activitatea economică, deoarece despre ele am vorbit nu o dată; știm cu toții că mai avem încă multe de făcut pentru a asigura ridicarea României la nivelul țărilor dezvoltate din punct de vedere economic. Dar știm, de asemenea, că realizările de pînă acum,

programul elaborat de Congresul al X-lea deschid în fața întregului nostru popor perspective minunate — și avem toate condițiile pentru a lichida, într-o perioadă scurtă, rămășițele în urmă. Este știut că, mai cu seamă în primii ani ai construcției socialiste, a trebuit să ducem o luptă hotărîtă împotriva obiceiurilor și concepțiilor despre viață rămase de la vechea orînduire burghez-omoșierească; a trebuit să înfrîngem împotrivirea, citeodată înversunată, a fostelor clase stăpînitoare care nu se împăcau cu gîndul că au pierdut pentru totdeauna pozițiile lor privilegiate. Este de înțeles că în aceste împrejurări au fost necesare măsuri hotărîte împotriva tuturor încercărilor elementelor reacționare care urmăreau să împiedice desfășurarea cu succes a construcției socialiste în țara noastră. Cred că asupra acestor probleme există o deplină claritate. Viața demonstrează și astăzi că acolo unde nu se acționează cu fermitate pentru apărarea cuceririlor revoluționare, democratice, aceste cuceriri pot fi prejudiciate. Am în vedere acțiunile forțelor reacționare, imperialiste, în unele țări din America de Sud, Africa, Asia și chiar din Europa, care nu numai că se împotrivesc dezvoltării democratice a unor state, dar recurg la cea mai sîngeroasă teroare împotriva forțelor progresiste, revoluționare.

Desigur, în România nu mai există astăzi forțe în stare să pună în pericol cuceririle revoluționare și orice încercare de intervenție din afară s-ar lovi de lupta fermă a întregului popor, hotărît să făurească noua orînduire socialistă, să-și apere viața nouă, independența și suveranitatea.

Vorbînd de lupta care a trebuit dusă împotriva reacțiunii este necesar însă să reamintesc că s-au comis și unele greșeli și deformări care au lovit chiar în unii activiști de partid și de stat, că aceste ilegalități nu au nimic comun cu lupta împotriva elementelor reacționare la care m-am referit sau a concepțiilor lor retrograde. Așa cum au apreciat plenara Comitetului Central al Partidului Comunist Român din aprilie 1968 și Congresul al X-lea al partidului, acestea reprezintă încălcări ale normelor de conviețuire socialistă, ale legalității socialiste și ele nu pot fi cu nimic justificate. Partidul și statul nostru au adoptat măsurile corespunzătoare ca asemenea fenomene negative să nu se mai repete, asigurîndu-se respectarea riguroasă a legalității noastre socialiste.

De asemenea, în activitatea ideologică-educativă s-au manifestat unele lipsuri și greșeli. Astfel, într-o anumită perioadă de timp și-a făcut loc o subapreciere a tradițiilor naționale și sociale progresiste, ceea ce a avut urmări negative asupra activității politico-educative. În organizarea învățămîntului și a activității științifice s-au făcut, de asemenea, o serie de greșeli, s-au manifestat tendințe de nesocotire a tradițiilor și condițiilor concrete din România. S-a vorbit de acestea și nu cred că trebuie să mă opresc asupra lor acum. Lipsuri serioase s-au manifestat și în îndrumarea activității literar-artistice, ca și a muncii politico-educative în general; s-a recurs de multe ori la unele teze generale, rupte de viața poporului nostru.

Datorită acestor greșeli, a unor defecțiuni ale muncii ideologice-educative au existat și unele manifestări de lipsă de încredere în forța clasei muncitoare și a poporului nostru, s-a adoptat o atitudine greșită față de unele științe moderne. Această încredere și-a găsit expresie în faptul că au existat păreri pozitive cărora ar fi o greșală să se organizeze în România producția în unele ramuri moderne, cum ar fi, spre exemplu, electronica. De asemenea, s-au enunțat și teze după care nu era necesar să dezvoltăm prea mult cercetarea științifică în țară, ci mai degrabă să cumpărăm licențe din străinătate. Reamintesc toate acestea pentru că ele au avut repercusiuni negative și au dus la rămînerea în urmă a dezvoltării României în cîteva domenii importante de activitate.

Una din lipsurile importante în munca politico-ideologică constă, după părerea mea, în faptul că mult timp nu s-a acordat atenția necesară afirmării în viață a principiilor socialiste și comuniste, a eticii și echității sociale în toate sectoarele de activitate.

De asemenea, în munca de educație, mai cu seamă în îndrumarea unor sectoare ideologice — inclusiv a literaturii și artei — și-au făcut loc o serie de manifestări de rigiditate, închistare, formalism. În locul unei activități intense

de clarificare principală a concepției noastre despre lume și viață, de afirmare a ideilor marxist-leniniste în toate domeniile de activitate, s-a recurs uneori la măsuri administrative, la impunerea unor șabloane și norme create artificial, s-a ajuns la măsuri arbitrare și chiar la unele abuzuri.

Lipsuri serioase s-au manifestat și în organizarea și desfășurarea învățămîntului de partid, în munca de ridicare a nivelului politic-ideologic al tuturor comunistilor; îndeosebi s-a neglijat activitatea de educare și înarmare cu cunoștințele necesare a cadrelor de partid și de stat.

Este necesar acum, cînd analizăm problemele muncii politico-ideologice, să reamintim aceste greșeli pentru a trage toate învățămintele și a lua măsurile necesare astfel ca ele să nu se mai repete sub nici o formă în activitatea noastră.

Vorbînd despre necesitatea îmbunătățirii activității educative a tuturor oamenilor muncii, trebuie să menționăm și faptul că mijloacele pe care le avem pentru activitatea politico-educativă de masă nu au fost folosite în mod corespunzător, că în munca organelor de partid și a organizațiilor obștești s-au manifestat și în acest domeniu o serie de neajunsuri; fostul Comitet de Stat pentru Cultură și Artă nu a asigurat, în această privință, o îndrumare eficientă a tuturor sectoarelor de activitate.

M-am referit data trecută la lipsurile în domeniul învățămîntului, la lipsurile Ministerului Învățămîntului; nu le voi mai menționa acum.

De asemenea, radioul și televiziunea nu au răspuns pe deplin rolului și cerințelor puse de partid în fața lor.

O serie de lipsuri s-au manifestat și în creația literar-artistică, mă refer la conținutul educativ al unor lucrări.

Așa cum am mai spus, datorită neglijenței, simțului scăzut de răspundere, a lipsei de fermitate ideologică, au fost

importate o serie de filme și alte lucrări artistice sau literare de un slab nivel artistic, cu un conținut ideologic-educativ dăunător. Toate acestea au exercitat, fără îndoială, o anumită influență negativă asupra oamenilor societății noastre, inclusiv asupra unor tineri. Consider că asemenea stări de lucruri nu pot fi cu nimic justificate. Trebuie să fie clar pentru toți cei care lucrează în aceste sectoare despre activitate că mijloacele statului nostru socialist nu pot fi folosite sub nici o formă pentru propagarea unor concepții despre viață opuse ideilor noastre. Nu putem admite ca pe diferite canale și sub diferite forme să se propage concepții rassistice, șoviniste, naționaliste, să se facă apologia brutalității, a modului de viață burghez.

Noi avem o mare răspundere în fața partidului, a poporului și trebuie să acționăm cu fermitate împotriva a tot ceea ce poate duce la poluarea spirituală. Nu putem admite ca de dragul așa-zisei libertăți să se propage prin mijloacele noastre sau în țara noastră concepțiile retrograde, moravurile claselor exploatare, modul de viață burghez, indiferent de unde ar veni acestea.

Este bine să ne reamintim unde a dus atitudinea de tolerare a propagandei fasciste; cît a trebuit să plătească poporul român în întreaga omenire pentru faptul că nu s-a acționat cu fermitate pentru interzicerea răspîndirii ideilor reacționare ale hitleriștilor, ale fasciștilor!

Reamintesc toate acestea pentru a înțelege că avem datoria să luăm toate măsurile pentru a împiedica răspîndirea în țara noastră a concepțiilor retrograde, reacționare, pentru educarea poporului nostru, a tineretului în spiritul concepțiilor înaintate, al umanismului socialist, al prieteniei și colaborării între popoare, al cauzei păcii în lume.

PROGRAMUL DE EDUCAȚIE SOCIALISTĂ — CERINȚĂ IMPERIOASĂ A ETAPEI ACTUALE, A DEZVOLTĂRII ASCENDENTE A SOCIETĂȚII ROMĂNEȘTI

Stimați tovarăși,

După cum am arătat, în perioada din urmă, începînd cu Congresul al IX-lea, o dată cu o preocupare mai mare pentru dezvoltarea economică și îmbunătățirea conducerii economico-sociale, au fost luate o serie de măsuri pentru înălțarea unor stări de lucruri negative din trecut, pentru lichidarea abuzurilor și întărirea legalității socialiste. Învățămîntul, și îndeosebi cercetarea științifică, au cunoscut progrese remarcabile. Creația literar-artistică a realizat opere de mare valoare artistică și spirituală; în toate domeniile de activitate se simte spiritul novator.

Cu toate aceste rezultate pozitive, au continuat să se manifeste unele neajunsuri, îndeosebi îngăduință și lipsă de fermitate față de unele manifestări retrograde. Este adevărat că aceste stări de lucruri nu reprezintă o gravitate deosebită pentru dezvoltarea socialistă a patriei noastre; dar oricît de mici ar fi daunele pe care le pot aduce asemenea manifestări, nu avem dreptul să le trecem cu vederea.

Doresc să menționez în fața plenei Comitetului Central că în ultimii ani Secretariatul și Comitetul Executiv au analizat activitatea educativă și au stabilit un șir de măsuri în vederea îmbunătățirii ei. Din păcate, însă, aceste măsuri nu au fost duse cu consecvență pînă la capăt, nu s-a acționat pentru înfăptuirea în viață a tuturor hotărîrilor luate în această privință. Trebuie spus că Secretariatul nu a exercitat un control permanent și nu a organizat realizarea cum trebuie în viață a acestor sarcini, ceea ce a contribuit la apariția neajunsurilor la care m-am referit. De asemenea, tovarășii care au lucrat și care au îndrumat aceste sectoare de activitate nu au înțeles întotdeauna răspunderea pe care o au în îndrumarea corespunzătoare a activității politico-ideologice. Se poate spune că și-a făcut loc o anumită atmosferă de automulțumire, de tocire a combativității și a spiritului revoluționar, în unele sectoare s-a încetățenit un

spirit funcționaresc, iar pe alocuri o atitudine „intelectualistă”, prost înțeleasă.

Iată de ce este necesar să analizăm foarte serios activitatea politico-ideologică și educativă, să stabilim măsurile necesare în vederea îmbunătățirii întregii munci în acest important domeniu.

Acestea au fost considerentele care au dus la adoptarea de către Comitetul Executiv a măsurilor cunoscute, din luna iulie anul acesta. Au trecut, de la stabilirea acestor măsuri privind îmbunătățirea activității ideologice, 3 luni și jumătate. Putem deci face un prim bilanț.

În această perioadă au avut loc dezbateri în întregul partid, adunări deschise ale organizațiilor de partid, plene largite la care au participat activiștii ai comitetelor orașenești, municipale și județene. La aceste adunări au participat circa 2,5 milioane membri de partid și alți oameni ai muncii, au luat cuvîntul aproape 500.000 de participanți, s-au făcut zeci de mii de propuneri, unele foarte valoroase, toate oglîndind preocuparea pentru îmbunătățirea activității generale și îndeosebi a celei educative. Se poate deci spune că măsurile stabilite de Comitetul Executiv cu privire la activitatea ideologică au fost discutate de întregul partid; pornind de la faptul că la aceste adunări de partid au participat și nemembri de partid, că prin intermediul organizațiilor obștești s-a discutat cu mase largi de oameni ai muncii, se poate spune că aceste măsuri au fost dezbătute de întregul nostru popor. În toate hotărîrile adunărilor de partid și ale planelor, organelor conducătoare, în telegramele acestora, precum și în miile de scrisori adresate Comitetului Central în această perioadă de membri de partid și de alți oameni ai muncii — și din care numai o parte au fost publicate în presă — se subliniază în mod unanim justetea acestor hotărîri, necesitatea îmbunătățirii activității politico-educative.

(Continuare în pag. a 4-a)

EXPUNEREA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

(Urmare din pag. a 3-a)

Totodată, aceste adunări au prilejuit o analiză multilaterală a activității desfășurate în toate sectoarele pentru înfăptuirea în mai bune condiții a politicii partidului nostru.

În perioada care a trecut, de la hotărârile Comitetului Executiv, au fost luate o serie de măsuri concrete în vederea lichidării lipsurilor și a îmbunătățirii muncii politico-educative a organelor de partid și de stat. Vă sint cunoscute aceste măsuri, îndeosebi în domeniul învățământului, al învățământului de partid, și de aceea, nu doresc să mă opresc asupra lor. Desigur, sistem de-abia la început și va trebui să continuăm cu toată perseverența transpunerea în viață a hotărârilor și a planurilor de măsuri adoptate în adunările organizațiilor de partid și ale organelor de partid orășenești și județene.

Acum, cînd facem un prim bilanț, putem aprecia că hotărârile adoptate de Comitetul Executiv pentru îmbunătățirea activității politico-educative — care reprezintă o necesitate obiectivă pentru dezvoltarea ascendentă a societății socialiste românești — au fost salutate și aprobate cu entuziasm de întregul partid și popor. Dezbaterea acestor măsuri a căpătat un caracter cu adevărat național, s-a transformat într-o puternică manifestare a unității partidului, a hotărârii întregului popor de a înfăptui neabătut politica internă și externă a comunistilor.

Iată de ce putem afirma, fără teama de a greși, că problemele pe care le dezbate în aceste zile plinara Comitetului Central întrunesc adevărată voință și înfăptuirea întregului partid și popor.

Stimați tovarăși,

Hotărârile partidului nostru privind activitatea ideologică au produs un puternic ecou nu numai în țară, dar și în străinătate. Acest fapt nu poate decât să ne bucure, deoarece dovedește că activitatea partidului și poporului nostru, de făurire a socialismului în România, este urmărită cu mare atenție și interes în străinătate. Vă sint, de altfel, cunoscute aprecierile pozitive ce se fac deseori la adresa politicii interne și externe a țării noastre.

Se poate spune că tocmai realizările obținute de poporul nostru în înfăptuirea noii orinduirii sociale, politica sa internațională consecventă de pace și colaborare cu toate popoarele lumii i-au adus României atât de mulți prieteni pe toate meridianele.

În interviurile pe care le-am dat în această perioadă am răspuns pe larg la întrebările puse în legătură cu sensul măsurilor privind îmbunătățirea activității politico-ideologice. Doresc să mulțumesc interlocutorilor mei și ziarelor care au publicat pe larg și corect aceste răspunsuri.

A FI COMUNIST ÎNSEAMNĂ A-ȚI ÎNSUȘI 'MARXISM-LENINISMUL ÎN SPIRIT CREATOR

Stimați tovarăși,

Așa cum am mai arătat, România a intrat într-o nouă etapă a dezvoltării sale economico-sociale, etapa făuririi societății socialiste multilaterale dezvoltate. Planul cincinal 1971—1975, recent adoptat de Marea Adunare Națională, prevede continuarea industrializării socialiste în ritm susținut. Sarcini mari sint, de asemenea, stabilite în agricultură. Întreaga economie a țării noastre va cunoaște un ritm rapid de dezvoltare. Pe această bază urmează să crească în mod substanțial nivelul de trai, material și spiritual, al întregului nostru popor.

După cum am subliniat și la Congresul al X-lea, realizarea acestor sarcini este posibilă numai pe baza celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii contemporane. De aceea se impune ca o necesitate obiectivă îmbunătățirea și ridicarea nivelului învățământului, științei și, legat de aceasta, a întregii activități politico-educative.

Dezvoltarea impetuoasă a forțelor de producție, crearea unei puternice baze tehnico-materiale, repartizarea mai justă a unităților economice și sociale pe teritoriul țării vor duce la noi și profunde schimbări în structura socială a țării. Aceasta va impune schimbări radicale și în relațiile sociale, în organizarea condu-

Este adevărat că au fost și unele comentarii în presa străină care denaturau sensul adevărat al hotărârilor pentru îmbunătățirea muncii politico-educative; unele din acestea consider că se datoresc, fără îndoială, necunoașterii sau nestudierii atente a realităților din țara noastră, altele, trebuie să spun deschis, și relei credințe.

Unii au pus întrebarea dacă nu se are în vedere o întoarcere la trecut prin adoptarea acestor hotărâri. Pentru a răspunde cu claritate la această întrebare trebuie să vedem despre ce fel de întoarcere la trecut poate fi vorba, pentru că există trecut și trecut. Trebuie arătat, cu toată claritatea, că nu poate fi vorba de nici un fel de întoarcere la trecutul perioadei burghezo-moșierești; noi ne propunem tocmai să combatem cu mai multă hotărâre moravurile și rămășițele influenței vechii orinduirii. Este limpede că nu există cale de întoarcere spre acest trecut întunecat care a apus, în țara noastră, o dată pentru totdeauna. Dacă prin întoarcere la trecut se înțelege perioada de ilegalități și abuzuri, atunci trebuie să reamintesc încă o dată că partidul nostru nu numai că a combătut aceste stări de lucruri, dar a luat și măsurile necesare ca asemenea denaturări să nu se mai poată manifesta în societatea noastră socialistă, pentru a asigura respectarea legalității socialiste în toate domeniile de activitate. Deci, în nici un fel nu poate fi vorba de întoarcere la un asemenea trecut! Dar în afară de aceste trecături — ca să spun așa — de tristă amintire, mai există și un alt trecut: este vorba în primul rînd de trecutul eu care ne mîndrim, de lupta pentru eliberare națională și socială, de tradițiile progresiste ale învățământului, științei și culturii poporului nostru — și vrem ca în activitatea noastră să ținem seama de acest trecut. Este vorba, de asemenea, de trecutul glorios al mișcării revoluționare și comuniste, de trecutul anilor construcției socialiste care a ridicat patria noastră la un înalt grad de dezvoltare în toate domeniile activității economico-sociale. Acest trecut glorios stă la baza dezvoltării viitoare a poporului nostru, în centrul politicii educative! Numai dacă vom ști să îmbinăm în mod armonios trecutul glorios cu prezentul vom reuși să trasăm căile făuririi cu succes a societății socialiste multilaterale dezvoltate, să creăm premisele necesare făuririi comunismului în România!

Iată cum trebuie pusă problema trecutului și iată de ce, criticînd vechea orinduire, stările negative din trecut, nu trebuie să negăm totul. Avem toate motivele să fim mîndri de trecutul de luptă și muncă al poporului nostru, de ceea ce am realizat în anii socialismului; avem toate motivele să prețuim figurile luminoase progresiste ale poporului nostru, eroismul maselor largi populare, fără deosebire de naționalitate, care prin luptă și munca lor au realizat tot ce există astăzi în România.

cerii societății, a legislației și normelor juridice, în întreaga suprastructură a orinduirii noastre.

Pornind de la aceste perspective nu prea îndepărtate, este necesar să luăm toate măsurile pentru a asigura soluționarea cât mai corespunzătoare a noilor probleme care apar, pentru a conduce în mod științific procesul de organizare a societății — aceasta constituind de altfel, una din îndatoririle primordiale ale partidului și statului nostru socialist.

Ridicarea rolului conducător al partidului și dezvoltarea continuă a democrației socialiste presupun creșterea nivelului politico-ideologic al cadrelor de partid și de stat, al tuturor comunistilor, formarea unei înalte conștiințe socialiste a întregului popor, pentru a putea acționa în mod conștient în făurirea propriului lor destin.

Întreaga activitate politico-ideologică de făurire a unei înalte conștiințe socialiste trebuie să se realizeze pe baza concepției despre lume a clasei muncitoare — materialismul dialectic și istoric, pe baza ideologiei marxist-leniniste. Numai însușindu-și temeinic această concepție, metoda de analiză dialectică a fenomenelor, cadrele de partid și de stat vor putea înțelege bine atât legile obiective ale dezvoltării sociale, cât și noile tendințe și forțe care se afirmă și sint în

stare să asigure progresul societății omenestii.

În legătură cu aceasta e bine să ne reamintim avertismentul lui Marx și mai tîrziu al lui Lenin, după care tezele teoretice ale socialismului, concepute de ei, nu trebuie privite ca ceva imuabil, elaborate o dată pentru totdeauna.

Este necesar să se înțeleagă că marxism-leninismul este o învățătură vie care se reînnoiește continuu; caracterul său revoluționar constă tocmai în faptul că se îmbogățește permanent cu toate concluziile științifice ale dezvoltării sociale, că nu elaborează teze imuabile, date o dată pentru totdeauna, ci ajută la cercetarea și înțelegerea evenimentelor corespunzător noilor condiții economice, sociale, naționale și istorice.

Din păcate, unii mai consideră că a-ți însuși și aplica marxism-leninismul înseamnă a repeta pur și simplu anumite teze și idei generale, enunțate la timpul lor de clasicul marxism-leninismului, anumite formulări de principiu privitoare la revoluția și construcția socialistă sau diferite documente de partid. Cît de străină este o asemenea viziune de spiritul autentic al gândirii materialist-dialectice a proletariatului demonstra cu deosebită convingere și acuitime V.I. Lenin încă imediat după victoria Revoluției din Octombrie, afirmînd:

„Dacă studiarea comunismului ar consta numai în însușirea a ceea ce este expus în lucrările, cărțile și broșurile comuniste, atunci foarte ușor am obține niște fanfaroni, sau bucheri comunisti, ceea ce ne-ar aduce numai prejudicii și neajunsuri, pentru că acești oameni, după ce vor fi învățați și citit ceea ce este expus în cărțile și în broșurile comuniste, s-ar dovedi neputincioși să lege laolaltă toate aceste cunoștințe și n-ar ști să acționeze așa cum într-adevăr o cere comunismul“.

Într-adevăr, așa cum viața a confirmat și încă confirmă neîncetat, nu în acest spirit se poate însuși, dezvolta și aplica marxism-leninismul.

A fi cu adevărat marxist-leninist înseamnă a fi un explorator îndrăzneț și experimentat al drumului nou pe care îl deschide omenirea socialismul și comunismul, un cutezător vizionar al zilei de mîine pornind de la realitățile și cerințele arzătoare ale zilei de azi, precum și de la concluziile, generalizate pe plan teoretic, ale experienței de ieri și de azi.

Socialismul și comunismul, care se edifică în condiții istorice concrete extrem de diverse, nu se pot înfăptui pe baza unui patent universal valabil, pe baza unei licențe unice, cum se întîmplă de pildă în tehnică. De altfel, dacă analizăm lucrurile mai atent, nici chiar în domeniul tehnicii, principiul reproducerii automate a unui model unic nu este întru totul valabil, pentru că oricine cumpără astăzi o licență este nevoit să o adapteze la cerințele și condițiile proprii și mai ales este interesat să acționeze pentru perfecționarea acesteia, dacă nu vrea să rămînă în urmă, țînînd seama că tehnica universală nu stă pe loc, că ceea ce este astăzi modern, mîine devine perimat și ineficace; și noi am importat unele licențe care după un timp s-au învechit. Cu atît mai mult în domeniul vieții sociale, în organizarea relațiilor noi, socialiste, trebuie permanent ținut seama de schimbările noi care intervin neînterupt în viață, de cerințele progresului și de necesitatea adoptării formelor organizatorice care corespund condițiilor concrete date.

Reamintesc toate acestea pentru că — așa cum am spus mai înainte — se manifestă încă tendința de a se considera că este suficient să-ți însușești anumite citate sau teze din clasicul revoluționar pentru a deveni un bun comunist.

A fi comunist presupune a fi un om cu multiple cunoștințe științifice și culturale, care se ocupă continuu de lărgirea orizontului său spiritual, de însușirea a tot ce este mai înaintat în epoca sa.

A fi activist comunist presupune, pe lîngă aceasta, și capacitatea de a înțelege noul, de a elabora, pe baza noilor cuceriri ale științei, concluzii teoretice și practice pentru transformarea revoluționară a societății omenestii.

În condițiile țării noastre, unde partidul reprezintă forța conducătoare, aceste cerințe — pentru un comunist, și mai ales pentru un activist de partid și de stat — devin și mai stringente.

Este cunoscut că există legități generale care acționează și în socialism, că o dată cu dezvoltarea socialismului se afirmă noi legi sociale. Pentru a elabora o linie politică justă, pentru a stabili măsurile organizatorice necesare reali-

zării în practică a liniei politice generale, se cere studierea și înțelegerea legilor obiective, se impune să se acționeze în concordanță cu acestea.

Trebuie să avem permanent în vedere că generalul se realizează și se confirmă prin particular, că numai în măsura în care un partid comunist știe să înțeleagă realitățile concrete în care-și desfășoară activitatea și să acționeze ca atare poate asigura succesul luptei revoluționare.

După cum se știe, au fost și sint încă multe discuții în legătură cu acțiunea legităților generale în condițiile socialismului. Aș lua, spre exemplu, problema contradicțiilor. Se pune întrebarea, dacă în socialism se mai manifestă contradicții, dacă acestea pot deveni antagoniste. Pentru a da un răspuns cît mai apropiat de adevăr, trebuie să pornim de la realitățile concrete din țara noastră. Viața a demonstrat nu o dată că și în condițiile socialismului există și se dezvoltă contradicții, că — dacă nu sint sesizate și înțelese la timp și nu se acționează în mod conștient pentru depășirea lor — ele pot deveni antagoniste, pot duce chiar la ciocniri.

Aș lua, spre exemplu, deosebită dintr-un sat și oraș, problema contradicțiilor între muncitori și țărani. Din experiența noastră știm că în perioada dinaintea cooperativizării, aceste contradicții erau destul de mari și au luat cîteodată chiar forme ascuțite.

Datorită politicii juste promovate de partid și guvern și îndeosebi ca rezultat al cooperativizării complete a agriculturii, aceste deosebiri de interese și contradicții s-au diminuat mult, dar nu am putea spune că au dispărut cu desăvîrșire. Este vorba în primul rînd de prețurile produselor agricole și industriale și, în al doilea rînd, de condițiile generale de la oraș și de la sate. Pentru ca aceste contradicții să nu se adîncească, să nu devină antagoniste și să nu ducă la ciocniri, este necesară o politică justă de prețuri prin acțiunea conștientă a statului socialist, se impun în continuare eforturi pentru a ridica nivelul satelor, pentru a apropia condițiile de viață de la sate de cele existente în orașe.

Dar în același timp este necesar să se desfășoare și o largă muncă educativă pentru ca atît țărani cît și muncitori să înțeleagă că este în interesul lor fundamental, al întregii societăți socialiste, să existe un raport just între prețurile industriale și agricole; totodată, trebuie dusă o luptă hotărîtă împotriva oricăror tendințe de speculă.

După cum se știe, partidul și statul nostru acționează cu fermitate în această direcție, dar trebuie să fim conștienți că soluționarea radicală a acestor probleme cere o perioadă îndelungată, că încă mulți ani va fi necesar să acordăm toată atenția rezolvării lor cît mai corespunzătoare, pentru a asigura dezvoltarea și întărirea alianței dintre clasa muncitoare și țărănime, dispariția treptată a deosebirilor esențiale dintre sat și oraș.

Este deci necesar nu să afirmăm că în socialism nu pot fi contradicții, ci — recunoscînd existența lor — să acționăm pentru a le înțelege, să stabilim cele mai potrivite căi în vederea soluționării lor în mod conștient, în concordanță cu interesele făuririi societății socialiste.

Aceasta are o mare importanță în lumina tezei dialectice privitoare la raportul dintre existența materială și conștiință, la primatul condițiilor vieții materiale asupra conștiinței. Pornind de la premisa că modul de viață socială determină modul de gîndire al oamenilor, raporturile dintre ei, nivelul conștiinței lor, trebuie să dăm toată atenția perfecționării continue a cadrului social în care își duc viața și se manifestă pe planul societății oamenii muncii din țara noastră. Desigur, victoria socialismului, exproprierea expropriatorilor și instaurarea proprietății socialiste au schimbat baza vieții materiale, au înlăturat inegalitatea economică și politică de clasă, au creat temelia dreptății sociale. Prin aceasta nu am soluționat însă ansamblul problemelor sociale pe care le implică înfăptuirea plenară a principiilor socialismului și comunismului. De aceea se impune să acționăm în continuare pentru perfecționarea organizării societății, a raporturilor socialiste de producție și a relațiilor dintre oameni, să aplicăm cu consecvență, în toate domeniile vieții sociale, principiile echității socialiste. În această ordine de idei o însemnătate de prim ordin are realizarea judicioasă a repartizării venitului național, astfel încît să se evite atît tendințele egalitariste cît și crearea

(Continuare în pag. a 5-a)

EXPUNEREA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

(Urmare din pag. a 4-a)

unor diferențe nejustificate de mari între câștigurile diferitelor categorii sociale. Este cunoscută preocuparea constantă din ultimii ani a conducerii partidului și statului nostru pentru diminuarea discrepanțelor dintre veniturile oamenilor muncii; ca urmare decalajul dintre salariile nete cele mai mari ale cadrelor de conducere din economie și salariul minim, s-a redus de la aproape 10 ori în 1965 la 6,7 ori în prezent. Dacă luăm în calcul și influența pe care o exercită cheltuielile sociale asupra nivelului de trai al oamenilor muncii, acest decalaj este de fapt de circa 4,5 ori, ceea ce, în condițiile social-economice din țara noastră, considerăm că poate fi apreciat, în general, drept corespunzător. Acest raport se va mai îmbunătăți, însă, și mai mult în cursul actualului cincinal ca urmare a faptului că, în contextul creșterii salariului mediu nominal cu circa 26 la sută, salariul minim va spori cu peste 37 la sută. Preocupându-se continuu de îmbunătățirea condițiilor de viață ale celor cu venituri mici, de reducerea diferenței nejustificate dintre venituri, partidul și guvernul urmăresc totodată ca în realizarea acestei repartiții să se țină seama de cantitatea și calitatea muncii depuse, de importanța și răspunderea socială a diferitelor activități, de condițiile mai grele de lucru, astfel încât retribuția să aibă un important rol stimulatoriu, să nu împingă la egalitarism mic burghez care ar putea avea consecințe dăunătoare pentru dezvoltarea societății noastre socialiste.

În socialism lupta între vechi și nou are, de asemenea, un rol important și constituie o forță motrice a dezvoltării societății. Această luptă se poate desfășura însă fie în mod stihnic, fie în mod organizat și conștient. Pentru a dirija în mod corespunzător acest proces dialectic, este necesar să se sesizeze la timp noul și să se acționeze împotriva vechiului în așa fel încât să nu se ajungă la ciocniri.

POLITICA EXTERNĂ PĂTRUNSĂ DE SPIRITUL CONCEPȚIEI MATERIALIST-DIALECTICE A PARTIDULUI ȘI STATULUI NOSTRU

Se poate spune că și în activitatea internațională partidul nostru a acționat și acționează pe baza principiilor materialismului dialectic și istoric.

În elaborarea politicii internaționale am pornit întotdeauna de la contradicțiile existente, de la noile fenomene ce apar pe plan internațional, am avut și avem în vedere că și în relațiile dintre state există și pot apărea contradicții, că și în viața internațională are loc o luptă continuă între vechi și nou.

După cum este cunoscut, victoria Marii Revoluții Socialiste din Octombrie a marcat o nouă eră în istoria societății omenești — era socialismului. O dată cu aceasta a apărut o nouă contradicție fundamentală în viața internațională, care s-a amplificat o dată cu victoria socialismului în noi țări, cu formarea sistemului socialist mondial. Reacțiunea internațională a încercat prin toate mijloacele, inclusiv intervenția militară, să împiedice victoria socialismului, dar popoarele Uniunii Sovietice, sub conducerea partidului făurit de Lenin, cu sprijinul clasei muncitoare și al forțelor revoluționare din toate țările, inclusiv din România, au înfrânt pe reacionari și intervenționiști, făurind cu succes noua orânduire socialistă.

Victoria revoluției, după cel de-al doilea război mondial, într-un număr de state din Europa, Asia și America Latină, printre care și în țara noastră — și așa sublinia în mod special crearea Republicii Populare Chineze care a avut o importanță istorică deosebită — a dus la afirmarea și mai puternică a noului care reprezintă viitorul întregii omeniri — socialismul și comunismul.

Formarea sistemului socialist mondial — după cel de-al doilea război mondial — care cuprinde 14 state, a deschis calea pentru afirmarea în lume a unor relații de tip nou între state și popoare. Tocmai datorită existenței sistemului socialist mondial, în raportul de forțe pe arena internațională s-au produs schimbări radicale, creându-se posibilități reale ca forțele antiimperialiste să pună capăt politicii imperialiste de război și să asigure pacea între popoare.

După cum se știe, în relațiile dintre țările socialiste s-au ivit o serie de di-

Așa a acționat partidul nostru în problema cooperativizării, spre exemplu, sprijinind dezvoltarea cooperativelor, dar neforțând lucrurile, ceea ce a permis ca acest proces revoluționar să se încheie prin afirmarea sectorului cooperatist socialist în agricultură, fără a produce prea mari frământări. Spun aceasta deoarece, după cum se știe, au fost comise la un moment dat și anumite greșeli în forțarea cooperativizării. Este vorba îndeosebi de primii ani, când s-au și ivit o serie de greutăți, cu repercusiuni inclusiv asupra producției agricole și alianței dintre clasa muncitoare și țărânie. Este adevărat că partidul a combătut cu hotărâre aceste greșeli și a acționat pentru lichidarea lor — și tocmai datorită acestui fapt cooperativizarea s-a putut realiza în bune condiții, ducând la dezvoltarea producției agricole, la întărirea alianței clasei muncitoare cu țărâniea, la sporirea încrederii țărâniei în politica marxist-leninistă a partidului nostru.

Acum putem aprecia și mai mult cât de just a procedat partidul nostru trecând la înfăptuirea cooperativizării agriculturii, la realizarea economiei socialiste unitare, ne putem da și mai bine seama ce greutăți ar fi trebuit să învingem dacă nu am fi înțeles la timp noul, dacă nu l-am fi susținut și nu l-am fi promovat cu curaj, dar și cu multă atenție.

De aici reiese necesitatea de a studia întotdeauna cu atenție fenomenele sociale, de a acționa și de a crea condiții corespunzătoare pentru afirmarea și promovarea noului; rezultă, în același timp, și necesitatea de a acționa împotriva vechiului, care nu dispăre de la sine, ci trebuie înlăturat la vreme pentru a nu se ajunge la conflicte. În promovarea noului trebuie ținut seama de condițiile concrete, de a nu se forța niciodată lucrurile, de a nu se recurge la mijloace administrative, ci de a acționa prin mijloace economice și politice, dirijând astfel în mod conștient procesul de afirmare a noului în viață.

vergențe și chiar contradicții. Se poate spune că acestea sînt determinate atât de unele deosebiri economice, sociale, naționale, istorice, deci de cauze obiective, dar și de anumite greșeli de ordin subiectiv. De altfel, se știe că Lenin a atras atenția, la timpul său, că pot apărea unele contradicții între țările socialiste. Pornind de la aceste realități, problema care se pune este nu de a nega existența acestora, ci de a le înțelege cauzele și a milita activ în direcția împiedicării adîncirii lor, pentru găsirea căilor care să ducă la depășirea acestora.

În acest spirit a acționat și acționează partidul nostru, Republica Socialistă România, considerînd că aceste divergențe sînt vremelnice, că dacă se acționează cu grijă, pornind de la interesele generale, de la afirmarea noului, a principiilor marxist-leniniste și ale internaționalismului socialist în relațiile dintre state — bazate pe deplina egalitate în drepturi, respectul independenței și suveranității naționale, neamestecul în treburile interne, întraajutorarea și avantajul reciproc — aceste divergențe pot fi depășite, relațiile de tip nou pot să se afirme tot mai deplin. Noi avem toată convingerea că, în ciuda existenței încă a anumitor greutăți, aceste divergențe vor fi depășite, relațiile de tip nou vor triumfa, deoarece aceasta constituie o necesitate obiectivă a dezvoltării societății socialiste.

În același mod se pune problema și în ce privește relațiile dintre partidele comuniste și muncitorești. Divergențele din mișcarea comunistă și muncitorească se datorează atât condițiilor economico-sociale, naționale, dar îndeosebi faptului că vechea formă de unitate nu mai corespunde noilor condiții istorice, lucru recunoscut de altfel încă din 1943, cînd Internaționala Comunistă a hotărît să se autodizolve. Orice încercare de a menține vechile stări de lucruri nu poate să nu ducă la divergențe; de aceea este necesar să se acționeze pentru realizarea unității pe noi baze, pe baza principiilor marxist-leniniste și ale internaționalismului proletar, care presupun deplina egalitate între partide, respectul independenței și neamestecul

în treburile interne, dreptul fiecărui partid de a-și elabora linia politică corespunzătoare condițiilor din țara respectivă.

Colaborarea și întraajutorarea, solidaritatea internațională trebuie să pornească de la aceste realități; numai pe această bază se va realiza o nouă unitate care va fi incomparabil superioară celei anterioare.

Se poate spune că ne aflăm într-un stadiu de afirmare a acestei noi unități, care va da mișcării comuniste și muncitorești noi dimensiuni naționale și internaționale. De aceea, partidul nostru acționează cu consecvență pentru dezvoltarea relațiilor de colaborare cu toate partidele comuniste și muncitorești, pentru întărirea unității și colaborării lor pe baza respectării stricte a dreptului fiecărui partid de a-și elabora linia corespunzătoare condițiilor în care își desfășoară activitatea, pentru întărirea unității și coeziunii liber consimțite a partidelor comuniste și muncitorești.

Referindu-mă la securitatea europeană, se poate spune, de asemenea, că inițial ea a avut nu prea mulți aderenți. Faptul că aceasta corespunde necesității și intereselor tuturor popoarelor continentului nostru a făcut ca ideea securității europene și a unei conferințe a tuturor statelor interesate să cîștige tot mai mulți adepți, fiind astăzi îmbrățișată practic de toate statele europene. De aceea se poate aprecia că sînt create condițiile spre a se trece la reuniuni pregătitoare pentru organizarea, într-un timp nu prea îndepărtat, a conferinței general-europene.

În general, sintem martorii unor profunde transformări în viața internațională, ai creșterii tot mai puternice a forțelor care se pronunță pentru instaurarea în relațiile dintre state a principiilor depline egalități, a respectului independenței și suveranității naționale, pentru renunțarea la forță sau la amenințarea cu forța în rezolvarea problemelor litigioase.

Afirmarea acestor principii în relațiile dintre state, fără deosebire de orînduire socială, dovedește că ele corespund unor necesități obiective, că în ciuda unor obstacole ele se vor impune în practica internațională.

O importanță deosebită în dezvoltarea situației internaționale o reprezintă hotărîrea adoptată, cu o mare majoritate, pentru restabilirea drepturilor legitime ale Republicii Populare Chineze în O.N.U. și în celelalte organisme internaționale. Aceasta, așa putea spune, constituie o dovadă în plus că ceea ce reprezintă o necesitate obiectivă în dezvoltarea vieții internaționale nu poate fi multă vreme împiedicat să se afirme, că orice încercări s-ar face, mai devreme sau mai târziu, vechiul — și aici este vorba de vechea politică — trebuie să eșueze și să facă loc unei politici raționale, corespunzătoare intereselor cauzei colaborării internaționale și păcii în lume.

Acest adevăr se reflectă și în alte aspecte ale vieții internaționale contemporane și chiar în însăși înfruntarea majorității zilelor noastre — aceea dintre aspirația arzătoare a uriașei majorități a omenirii spre pace și destindere, și politica de încordare, agresiune și război dusă de cercurile militariste, imperialiste. Constituie un anacronism, cu repercusiuni deosebit de grave asupra popoarelor, cursa înarmărilor și, îndeosebi, a înarmărilor nucleare. Împotriva acestei politici a vechiului de care se crampoanează cercurile reacționare se ridică uriașe forțe mondiale, practic opinia publică internațională, care cere promovarea unei politici noi de dezarmare, de orientare a uriașelor fonduri militare spre progresul material și cultural al tuturor popoarelor, a unei politici de încredere și colaborare. Pornind de la aceste considerente, partidul și guvernul țării noastre militează cu energie și consecvență pentru dezarmarea generală, și în mod deosebit, pentru dezarmarea nucleară, se pronunță hotărît pentru organizarea unei conferințe consacrate dezarmării la care să participe toate statele lumii profund interesate în eliberarea de cosmarul unei conflagrații nucleare, în diminuarea poverii înarmărilor. Acționăm pentru trecerea de la declarații generale la măsuri concrete, practice în direcția dezarmării.

Un alt anacronism în viața internațională, un reziduu al vechiului, al epocii războiului rece, îl constituie de asemenea menținerea blocurilor militare opuse care, departe de a fi un mijloc de întărire a securității, reprezintă un factor de animozitate și suspiciune, o piedică în

apropierea și conlucrarea între națiuni pe baza egalității în drepturi în vederea însănătoșirii climatului internațional și consolidării păcii. Așa cum un anacronism îl reprezintă și faptul că acum, la aproape 27 de ani de la terminarea războiului, în nenumărate state continuă să se afle trupe străine și baze militare. Ținînd seama de aceasta, România se pronunță pentru desființarea N.A.T.O. și, concomitent, a Tratatului de la Varșovia, creat în scopuri defensive ca urmare a constituirii Pactului Atlanticului de Nord, pentru lichidarea tuturor grupărilor militare opuse, pentru înlocuirea politicii de bloc cu dezvoltarea largă, nestingherită a colaborării multilaterale dintre națiuni și popoare.

Bazîndu-și întreaga politică internațională pe principiile dialecticii istorice, partidul și statul nostru se situează ferm de partea forțelor înaintate ale omenirii, își pun eforturile în slujba noului în politica mondială, acționează împotriva mentalităților și pozițiilor perimate, dăunătoare, potrivnice intereselor popoarelor, intereselor păcii și progresului universal.

Este adevărat că desfășurarea vieții internaționale, a evenimentelor demonstrează, zi de zi, că noul își croiește drum prin lupte grele împotriva vechilor forțe imperialiste, reacționare, care vor să mențină și să continue vechea politică de forță și dictat, politica colonialistă și neocolonialistă.

În același timp, evenimentele confirmă cu putere faptul că forțele antiimperialiste, popoarele care luptă pentru apărarea independenței și suveranității lor naționale, pentru dezvoltare de sine stătătoare, devin tot mai puternice, că — dacă ele își unesc forțele — pot să se opună vechii politici, pot să asigure afirmarea noilor principii în viața internațională, a dreptului fiecărui popor de a se dezvolta corespunzător voinței sale, să ducă la largirea relațiilor de colaborare între popoare, la realizarea unei păci trainice pe planeta noastră.

Desfășurarea vieții internaționale evidențiază cu putere de lege că progresul economico-social al fiecărui popor, cauza luptei antiimperialiste, impun unitatea tuturor forțelor progresiste naționale, a tuturor forțelor antiimperialiste pe plan mondial.

Istoria, cel mai bun învățător, demonstrează că prigoana împotriva comunistilor sau altor forțe revoluționare a dus la pierderea cuceririlor democratice, inclusiv la pierderea independenței naționale.

De aceea, colaborarea între toate forțele revoluționare democratice, naționale, antiimperialiste — și comunistii sînt cei mai consecvenți luptători împotriva imperialismului — reprezintă o necesitate obiectivă pentru dezvoltarea economico-socială a fiecărui popor, pentru independența și suveranitatea națională, pentru desfășurarea cu succes a luptei împotriva politicii imperialiste de forță și dictat.

Fără unitatea tuturor forțelor antiimperialiste naționale nu se poate realiza un puternic front antiimperialist. Forța unității internaționale constă în coeziunea și puterea detașamentelor naționale; acest adevăr trebuie avut permanent în vedere și în toate împrejurările.

O analiză succintă a evenimentelor internaționale atestă justetea liniei generale a politicii externe a României, confirmă faptul că această politică corespunde unor necesități obiective, că ea ține seama atât de interesele poporului nostru, cât și ale popoarelor din țările socialiste, de cauza colaborării tuturor forțelor antiimperialiste a tuturor statelor lumii în lupta pentru pace și colaborare internațională.

Nu doresc să mă refer la unele probleme mai actuale internaționale. Sînt cunoscute pozițiile partidului nostru în problema războiului dus de Statele Unite în Vietnam și Indochina, în problema conflictului din Orientul Apropiat, îngrijorarea noastră față de ascuțirea situației și încordarea relațiilor dintre India și Pakistan. Este cunoscută preocuparea partidului nostru de a se ajunge la încetarea cât mai grabnică a războiului din Vietnam, cât și a conflictului din Orientul Apropiat, de a se face totul pentru a nu se ajunge la un conflict armat între India și Pakistan; aceasta o cer atât interesele popoarelor respective cât și interesele tuturor popoarelor, cauza colaborării și păcii internaționale.

M-am referit la unele probleme internaționale pornind de la unitatea dialectică dintre politica internă și externă, do-

(Continuare în pag. a 6-a)

EXPUNEREA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

(Urmare din pag. a 5-a)

rind să subliniez și prin aceasta că în activitatea ideologică, de formare a omului nou cu o înaltă conștiință revoluționară, înțelegerea justă a fenomenelor internaționale, a noilor direcții în relațiile dintre state constituie o latură esențială a muncii politico-ideologice, educative.

ORGANIZAREA ÎNTREGII VIEȚI SOCIALE PE BAZA PRINCIPILOR ETICII ȘI ECHITĂȚII SOCIALISTE

Stimați tovarăși,

Întreaga activitate politico-ideologică trebuie să se bazeze pe politica partidului nostru, care reprezintă marxism-leninismul creator în România. Înfrățirea vastului program elaborat de Congresul al X-lea cere eforturi serioase din partea întregului partid și popor. Se impune o disciplină și o ordine desăvârșită, mijloacele materiale și financiare trebuie gospodărite cu maximum de eficiență, înlăturându-se orice risipă. Trebuie să înțelegem că lichidarea rămănelor în urmă și făurirea unei economii avansate nu pot fi decât rodul muncii unite a întregului popor.

Desigur, colaborarea internațională are o mare însemnătate, constituie o cerință obiectivă; de aceea țara noastră dezvoltă larg cooperarea cu țările socialiste, cu celelalte state din lume, dar esențialul, factorul hotărâtor îl reprezintă eforturile creatoare ale oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, din țara noastră, munca întregului popor.

Numai pe baza folosirii cât mai judicioase a veniturilor naționale vom asigura atât reproducția lărgită, cât și creșterea nivelului de trai. În gospodărirea mijloacelor de care dispunem trebuie să ținem seamă și de prezent, dar și de viitorul națiunii noastre socialiste. Să acționăm ca o familie unită care dorește să ocupe, în lume, un loc tot mai respectat și demn, loc cucerit prin muncă și printr-o politică de colaborare, prietenie și pace.

Prin munca politică-educativă este necesar să asigurăm afirmarea cu putere în viață a principiilor comuniste. Membrii partidului, toți cetățenii patriei noastre socialiste, trebuie educați în spiritul eticii și echității sociale. Comunistul trebuie să lupte cu hotărâre împotriva exploatării și asupririi naționale și sociale, împotriva rasismului, șovinismului, naționalismului, a oricăror forme de înjosire a omului. El trebuie să fie luptător neabătut pentru relații de colaborare și prietenie între oameni, între națiuni, pentru realizarea în practică a principiilor dreptății, a unei juste repartitii a veniturilor naționale între oamenii muncii.

Comunistul trebuie să combată cu hotărâre obiceiurile burgheze și să lupte pentru înlăturarea lor din viața oamenilor.

Influența moravurilor burgheze se manifestă în primul rând prin atitudinea față de proprietatea socialistă; furturile, delapidările, sustragerile de orice fel lovesc în interesele tuturor oamenilor muncii, sint acte ostile construcției socialiste, de aceea trebuie considerate, așa cum spunea Lenin, ca acte contra-revoluționare.

Mentalitățile generate de clasele exploatare se exprimă și în tendințele de parazitism, în încercarea de a trăi fără muncă, pe seama altora, sau de a înșela societatea oferindu-i foarte puțin, și dacă se poate nimic, în schimbul avantajelor pe care i le creează aceasta. Expresii ale moravurilor și modului de viață burghez sint, de asemenea, desfrulul moral, care poate îmbrăca nenumărate forme de manifestare, tendința de a duce o viață de lux prin cîștiguri ilicite, necinstea, minciuna, carierismul — vicii care alterează grav fizionomia omului și care vin în cea mai flagrantă contradicție cu principiile morale ale noii noastre societăți. Este necesar să combatem cu hotărâre fenomenele de căpăturală, de înavuțire personală în discordanță cu situația generală, să combatem favoritismul și nepotismul, toate acestea constituind, de asemenea, manifestări ale vechii societăți care trebuie să dispară în socialism. Dăunătoare mersului nostru înainte sint și spiritul individualist, mic-burghez, de indiferență față de marile aspirații și eforturi ale poporului, sustragerea de la obliga-

De aceea va trebui să acordăm o atenție deosebită educării maselor largi populare în spiritul principiilor politicii externe a partidului și guvernului țării noastre, făcînd din fiecare activist și cetățean un militant activ pentru înfrățirea acestei politici, pentru dezvoltarea colaborării și prieteniei cu toate popoarele lumii, pentru cauza păcii în lume.

țiile pe care uriașa operă de transformare revoluționară a societății și de înflorire a patriei le pune în fața fiecărui cetățean. Viața arată că mentalitățile vechi, de esență burgheză, sau mic-burgheză, pot avea consecințe deosebit de grave asupra poziției omului în societatea de azi. Ele pot duce pînă la urmă la descompunerea morală și politică a celor care devin prizonierii acestora, inclusiv la comiterea de acte ce pot aduce prejudicii societății, propriului popor, patriei socialiste, cauzei socialismului. Lupta fermă împotriva concepțiilor retrograde din vechea societate, împotriva obiceiurilor și moravurilor care poartă amprenta modului de viață burghez, eliberarea omului de tarele morale ale trecutului, de consecințele gravelor deformări spirituale produse de ideologia și comportamentul claselor exploatare constituie, de aceea, o latură esențială a activității politice de educație socialistă a oamenilor muncii din patria noastră. Tovarășii ilegaliști își aduc aminte ce mare atenție acordam noi poziției morale atunci cînd un om sau un cetățean dorea să intre în partidul comunist, deoarece și în condițiile ilegalității s-a dovedit nu o dată că descompunerea morală a dus la descompunere politică, la trădare. Deci problema poziției morale a comunistului, a fiecărui om al muncii este o problemă esențială pentru dezvoltarea societății noastre.

Munca politico-educativă trebuie să pună pe primul plan apărarea proprietății socialiste — de stat și cooperatiste. Să facem ca fiecare cetățean să-și consacre energia și capacitatea creșterii avuției naționale, înfloririi vieții tuturor oamenilor muncii; numai astfel va crește și fericirea fiecăruia în parte.

Să educăm pe toți cetățenii, și în special tineretul, în spiritul cultului față de muncă, față de munca liberă, desvovărată de exploatare din societatea noastră, singura sursă a progresului și prosperității poporului nostru, a națiunii noastre socialiste, mijlocul principal de afirmare a talentului și forței creatoare ale tuturor cetățenilor, de manifestare a personalității și autoperfecționare morală a fiecăruia.

În întreaga sa viață, comunistul trebuie să dea dovadă de modestie și simplitate, să combată manifestările de îngîmfare și aroganță, să ducă o viață familială și socială exemplară.

Comunistul trebuie să fie cinstit, curajos, demn, să lupte cu ardoare pentru adevăr, pentru dreptate și libertate. El trebuie să iubească munca, să depună eforturi și să se preocupe continuu pentru dezvoltarea proprietății socialiste de stat și cooperatiste, să pună pe primul plan interesele poporului muncitor, înțelegînd că între interesele personale și cele generale ale întregii societăți nu există nici o contradicție, ci, dimpotrivă, există o strînsă unitate dialectică, că buna stare personală este strîns legată de bunăstarea întregului popor, că asigurînd dezvoltarea generală a țării asigurăm ridicarea și a nivelului său de trai.

Relevînd profunzimea și însemnătatea istorică a operei de transformare socialistă a omului, Lenin sublinia că partidul comunist trebuie să lupte pentru a face să prindă rădăcini în conștiința maselor, în deprinderile lor, în traiul lor de zi cu zi, regula: „toți pentru unul și unul pentru toți”, „...pentru a introduce treptat, dar ferm, disciplina comunistă și munca comunistă”.

În activitatea politico-educativă va trebui să acordăm o mai mare atenție politicii naționale marxist-leniniste a partidului nostru, să intensificăm activitatea de educare a oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, în spiritul prieteniei și frăției, în lupta și munca comună pentru făurirea noii orînduirii sociale, pentru înflorirea României socialiste. Despre problema

națională în general, despre rolul națiunii în socialism și despre problema naționalităților și rolul lor am vorbit pe larg, în mod deosebit, la a 50-a aniversare a partidului — și nu doresc să mai revin acum asupra acestora. De altfel, consider că asupra acestor probleme în partidul nostru există o deplină claritate. Consider că partidul nostru a contribuit mult la clarificarea și pe plan internațional a problemei naționale și a rolului națiunii în dezvoltarea socialismului.

De asemenea, va trebui să ne preocupăm permanent și continuu de educarea poporului nostru în spiritul solidarității internaționaliste cu popoarele țărilor socialiste, cu mișcarea comunistă și muncitorească internațională, cu oamenii muncii de pretutindeni, cu mișcările de eliberare națională, cu toate forțele marului front antiimperialist. Aș putea spune că a pus un accent deosebit în educarea comunistilor și a poporului nostru în acest spirit, că și-a manifestat și își manifestă activ solidaritatea în practică, și nu în vorbe, cu lupta tuturor popoarelor care se ridică împotriva asupririi naționale, a colonialismului și imperialismului, pentru libertate și independență.

Comunistul trebuie să știe să imbine în mod armonios interesele naționale cu internaționalismul proletar. A fi comunist înseamnă a fi întotdeauna de partea popoarelor care luptă pentru independența lor națională, a milita pentru colaborare și pace între state și națiuni!

Toate aceste cerințe trebuie să devină de fapt norme de conviețuire și de relații pentru toți oamenii muncii, pentru întregul nostru popor. În acest spirit trebuie educați copiii și tinerii patriei noastre. Acestea trebuie să constituie cerințe obligatorii față de omul nou, înaintat, cu o înaltă conștiință socialistă.

Cred că va fi necesar să trecem la elaborarea mai amănunțită a normelor de relații și de conviețuire socială, care să devină un adevărat cod al educației și comportării socialiste și comuniste. În general, este necesar să acordăm mai multă atenție elaborării noilor norme de drept socialist pentru toate domeniile vieții sociale. Trebuie să înțelegem că multe din vechile norme de drept nu mai corespund noilor condiții economice, sociale și istorice, că păstrarea lor vine în contradicție cu cerințele noii orînduirii, că și aici trebuie să acționăm pentru înlăturarea a ceea ce este perimat și să facem loc noului care se afirmă cu putere.

Întregul sens al măsurilor privind activitatea politico-ideologică este de a asi-

CREȘTEREA ROLULUI CONDUCĂTOR AL PARTIDULUI ÎN SOCIETATE, SPORIREA FUNCȚIILOR STATULUI ÎN CONDUCEREA VIEȚII SOCIALE

Stimați tovarăși,

Înfrățirea acestor obiective fundamentale impune îmbunătățirea activității tuturor organizațiilor și organelor de partid, începînd cu Comitetul Central. Este necesar să se afirme și mai puternic rolul partidului de forță politică conducătoare în toate sectoarele activității economico-sociale; așa cum este necesar ca statul nostru socialist să-și îndeplinească în mai bune condiții rolul său în toate domeniile de activitate.

Fiecare organizație de partid trebuie să poarte răspunderea și să acționeze pentru realizarea în viață a politicii partidului. Este necesar să întărim rolul organizațiilor de partid din ministere, institute de cercetări și organizații obștești, inclusiv din uniunile de creație și societățile științifice. Toate aceste organizații — rămînînd în continuare în evidența comitetelor de partid ale sec-

gura afirmarea tot mai puternică în viață a principiilor comuniste, de a învăța să muncim și să trăim în spiritul acestor principii. Fără îndoială că aceasta nu se poate realiza printr-o hotărâre, că necesită o muncă foarte îndelungată și perseverență în toate sectoarele de activitate.

Adeseori deficiențele existente în activitatea noastră ideologică, politică și cultural-educativă, fenomenele negative care apar în viața socială, în comportamentul unor oameni se încearcă a fi justificate prin teza despre rămînerea în urmă a conștiinței față de dezvoltarea vieții materiale. A accepta o asemenea justificare pentru lipsurile noastre înseamnă a încuraja o atitudine pasivă, defetistă, cu profunde repercusiuni negative asupra dezvoltării societății. Noi, comunistii, studiem legile sociale obiective nu pentru a adopta o poziție fatalistă față de acestea, ci, dimpotrivă, pentru ca, înțelegînd sensul lor, să putem acționa în interesul progresului social, în interesul oamenilor, al victoriei socialismului și comunismului. Fără a nega cîtusi de puțin rolul esențial al forțelor de producție în dezvoltarea societății, noi pornim de la teza, de asemenea marxistă, că la rîndul ei conștiința poate exercita o puternică înflurire asupra mersului înainte al societății, că ideile înaintate, cucerind masele, devin o uriașă forță materială a progresului. Tocmai animați de această convingere dorim să intensificăm activitatea ideologică, politică și cultural-educativă, eforturile pentru ridicarea conștiinței socialiste a oamenilor muncii.

După cum vedeți, tovarăși, ne propunem să pornim la un drum lung. Nu este vorba de o campanie, ci de a așeza întreaga noastră viață socială pe principiile eticii și echității socialiste și comuniste, pe noi norme de conviețuire și relații sociale.

Dacă putem pune astăzi aceste probleme de mare răspundere, aceasta se datorește faptului că am intrat într-o nouă etapă a dezvoltării socialiste a României — în etapa cînd problema relațiilor sociale, a relațiilor dintre oameni, cînd afirmarea principiilor noi în practică condiționează întreaga dezvoltare socialistă a țării noastre, viitorul comunist al patriei. Este deci vorba ca și în acest domeniu să începem să acționăm mai organizat, împotriva vechiului, pentru promovarea noului. Numai atunci vom putea spune că ne îndeplinim datoria de comunisti, vom putea avea încredere deplină că viitorul țării, al poporului, se va afla în mîni sigure.

toarelor de care apartin — trebuie să lucreze în același timp sub îndrumarea Secretariatului Comitetului Central al partidului.

Este necesar să fie întărită exigența la primirea în partid și în general față de activitatea și comportarea în muncă și în societate a comunistilor. Fiecare membru de partid trebuie să primească sarcini concrete în desfășurarea activității politico-educative în rîndul oamenilor muncii.

O atenție deosebită se impune să acordăm îmbunătățirii muncii cu activul de partid care constituie o uriașă forță politică în înfrățirea hotărîrilor partidului și statului. Membrii comitetelor de partid din marile întreprinderi, instituții, comitetele comunale, orășenești, municipale și județene vor trebui să participe mai intens la întreaga activitate a organelor respective, fiecare membru al unui

(Continuare în pag. a 7-a)

EXPUNEREA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

(Urmare din pag. a 6-a)

comitet urmînd să îndeplinească o muncă concretă.

Comisiile comitetelor județene, pe lângă studierea anumitor probleme, vor trebui să participe și la exercitarea controlului în domeniile lor de activitate, inclusiv la controlul muncii aparatului de partid. Este necesar să se stabilească regula ca semestrial comitetele de partid să analizeze cum se desfășoară munca politică-educativă în sectorul lor de activitate.

Va trebui să fie îmbunătățită activitatea cabinetelor de partid, pentru ca ele să devină adevărate centre de conducere a muncii ideologice. În acest sens, pentru conducerea lor, este necesar să fie create consilii obștești care să se sprijine pe un larg activ de partid.

În vederea desfășurării în bune condiții a muncii educative, va trebui să fie create în toate întreprinderile, în instituții, comune și orașe cabinete pentru științele sociale și răspîndirea cunoștințelor științifice. În cadrul acestor cabinete vor funcționa și centrele de documentare pentru activitatea politico-educativă. De regulă, aceste cabinete vor trebui să funcționeze pe lângă cluburi, cămine culturale, case de cultură.

În activitatea de combatere a diferitelor manifestări retrograde, moravuri și obiceiuri vechi, trebuie să crească și mai mult rolul adunărilor oamenilor muncii, care au o profundă influență educativă și socială.

În cadrul muncii educative trebuie, de asemenea, să se acorde o atenție deosebită întăririi disciplinei și ordinii, respectării legalității socialiste, cunoașterii și aplicării riguroase a legilor statului nostru socialist.

Trebuie să punem capăt cu hotărîre atitudinii, care se mai întîlnește chiar și la unele cadre de conducere, de a nesocoti sau încălca legile statului, gîndind probabil că legile nu sînt făcute și pentru ei.

Este necesar să asigurăm o bună cunoaștere a legilor, să organizăm un control permanent cu privire la realizarea lor. Orice încălcare a legilor, orice știrbire a disciplinei și ordinii dăunează desfășurării cu succes a întregii activități, intereselor întregului popor și de aceea trebuie combătute cu toată hotărîrea, neadmițîndu-se manifestarea lor sub nici o formă în activitatea de partid și de stat. Nu doresc să mă refer acum la aspecte concrete; cred că fiecare dintre dumneavoastră cunoaște multe și sper că în cuvîntul pe care îl veți lua vă veți referi la ele, completînd astfel ceea ce am spus eu.

La desfășurarea activității educative, la afirmarea în viață a principiilor eticii și echității socialiste este necesar să participe în mod susținut toate cadrele și întregul activ de partid și de stat și mai cu seamă să înceapă prin a-și organiza viața și munca lor în spiritul acestor principii.

Realizarea în bune condiții a sarcinilor în domeniul muncii ideologice face necesară îmbunătățirea în continuare și a activității Comitetului nostru Central, a aparatului său.

În primul rînd, se impune o participare mai activă a tuturor membrilor Comitetului Central la munca ideologică. S-au obținut unele îmbunătățiri față de trecut, dar nu am putea spune că facem totul pentru aceasta. Comisiile Comitetului Central vor trebui să participe mai activ la studierea și elaborarea documentelor și hotărîrilor în domeniile respective și în același timp la organizarea îndeplinirii și controlului realizării acestora, inclusiv la controlul activității secțiilor Comitetului nostru Central.

Apreciez că prin aceasta vom face să crească și mai mult rolul Comitetului

Central și, în general, al organelor de partid în conducerea întregii activități de partid; va fi și o dezvoltare a democrației de partid și vom pune mai deplină ordine și înțelegere în faptul că nu aparatul, ci organele de partid sînt cele care răspund de întreaga activitate.

În general, este necesară întărirea spiritului de răspundere, creșterea exigenței în muncă. Să introducem regula ca cel puțin o dată pe an Comitetul Executiv, Prezidiul Permanent și Secretariatul Comitetului Central să raporteze Comitetului Central despre activitatea lor. Toate ministerele și organele centrale să prezinte rapoarte anuale despre activitatea lor în fața Consiliului de Miniștri, iar Consiliul de Miniștri să raporteze Consiliului de Stat și Comitetului Central al partidului.

Trebuie să acordăm în continuare o mai mare atenție dezvoltării democrației de partid prin dezbaterile cu regularitate a hotărîrilor și prin participarea comuniștilor la adoptarea acestora, prin creșterea contribuției lor la elaborarea liniei politice generale și la transpunerea ei în viață.

Să dezvoltăm și mai larg critica și autocritica în întreaga viață de partid și de stat. Este necesar ca presa centrală și locală să trateze mai regulat problemele activității de partid și ale muncii ideologice. Aceste măsuri trebuie să ducă la ridicarea nivelului politic-ideologic al tuturor comuniștilor, chemați să acționeze cu fermitate pentru afirmarea principiilor comuniste, pentru creșterea rolului conducător al partidului.

În mod corespunzător se cer luată măsuri pentru îmbunătățirea muncii organelor de stat, a organizațiilor obștești, care au răspundere și îndatoriri deosebite de mari în îndeplinirea programului de dezvoltare a conștiinței socialiste, de afirmare a omului nou. În acest spirit va trebui să se continue realizarea măsurilor privind și îmbunătățirea activității Consiliului de Miniștri, a ministerelor, îndeplinirea de către ministere în mai bune condiții a rolului pe care îl au în conducerea și orientarea corespunzătoare a activității, participarea lor la întreaga muncă politico-educativă, la afirmarea principiilor de muncă și viață comuniste.

Un rol deosebit, în această privință, au, de asemenea, sindicatele, cărora plinara Comitetului Central din februarie 1971 le-a precizat pe larg sfera de activitate. De aceea, nu cred că este cazul să insist acum asupra acestei probleme. Este necesar ca tovarășii care lucrează în conducerea sindicatelor să ia toate măsurile pentru traducerea în viață a acestor hotărîri, pentru realizarea sarcinilor de mare răspundere ce revin sindicatelor.

În ce privește Uniunea Tineretului Comunist, ea are un rol deosebit de important în educarea în spirit revoluționar a membrilor săi, cît și a întregului tineret.

Și în această privință, hotărîrile Comitetului Central al partidului sînt foarte clare și nu doresc să insist asupra lor. Este necesar ca tovarășii din conducerea U.T.C., toate organele și organizațiile tineretului comunist să dea dovadă de mai multă inițiativă, să țină mai mult seama de cerințele tinere generații. Trebuie să organizăm astfel activitatea organizațiilor tineretului, încît ele să devină o adevărată școală de educație și de participare a tineretului la conducerea întregii activități sociale.

O atenție deosebită se impune să acordăm muncii de educare a femeilor, participării lor în mai mare măsură la întreaga activitate de conducere a societății. În acest sens se impun și îmbunătățiri în organizarea și în activitatea comisiilor de femei și a muncii Consiliului Național al Femeilor, care urmează să fie în curînd analizată în Comitetul Executiv.

SPORIREA ROLULUI ȘCOLII CA FACTOR PRINCIPAL DE INSTRUIRE ȘI EDUCAȚIE

A TINEREI GENERAȚII

Stimați tovarășii,

Pornind de la faptul că școala reprezintă factorul principal de instruire și educare a tineretului, partidul a luat un șir de măsuri pentru îmbunătățirea învățămîntului, pentru legarea lui mai strînsă de producție, cercetare și de viață. Este necesar să urmărim realizarea tuturor acestor măsuri și ridicarea continuă a nivelului învățămîntului de toate gradele. Începînd cu grădinițele și căminele de copii și pînă la absolvenții școlii generale de 10 ani, copiii sînt permanent în grija învățămîntului, iar după aceea tinerii — fie că urmează liceul, o școală profesională sau ucenicia la locul de muncă — se află de fapt tot sub îndrumarea învățămîntului; nu mai vorbesc de tinerii care urmează învățămîntul superior, care pînă la vîrsta de 23, citeodată pînă la 25 de ani se află sub îndrumarea învățămîntului. Reamintesc toate acestea pentru a se înțelege mai bine de către noi toți, dar mai cu seamă de către tovarășii care lucrează în domeniul învățămîntului, în Ministerul Învățămîntului, marea răspundere ce revine școlii, cadrelor didactice, comuniștilor din acest sector în educarea tinere generații. Trebuie să facem din fiecare unitate școlară un

puternic centru de educație în spirit socialist și comunist a copiilor și tinerilor.

Avem datoria să creștem un tineret cu un larg orizont spiritual înarmat cu tot ceea ce a creat mai bun omenirea în domeniul cunoașterii. Cu cele mai noi cerceri ale științei universale. Fiecare educator, învățător și profesor din întregul sistem de învățămînt trebuie să fie atît un bun specialist în domeniul său, cît și un bun educator comunist. Numai îmbinînd aceste două calități, cadrele didactice își vor putea îndeplini în bune condiții sarcina de înaltă responsabilitate și onoare pe care o au în formarea tinere generații. Partidul apreciază în mod deosebit activitatea cadrelor noastre didactice, dar, în același timp, pune în fața lor îndatoriri de și mai mare răspundere. Sîntem convinși că întregul corp didactic va răspunde cu entuziasm chemării partidului.

Va trebui să fie îmbunătățită și activitatea Ministerului Învățămîntului, problemele educației tineretului ocupînd o pondere mai mare în preocupările și munca acestuia; de aceea îl trebuie să devină un minister al învățămîntului și al educației, atît în fapt cît și, poate, ca denumire.

LĂRGIREA ORIZONTULUI DE CUNOAȘTERE AL MASELOR — CONDIȚIE A DEZVOLTĂRII ȘI PERFECTIONĂRII CONTINUE A DEMOCRAȚIEI SOCIALISTE

Un rol de seamă în formarea unei concepții înaintate, în dezvoltarea conștiinței socialiste, îl are știința — factor tot mai important în progresul general al societății socialiste. De aceea este necesar să acordăm și mai mare atenție dezvoltării științei, cercetării științifice, înarmării tineretului și a tuturor oamenilor muncii cu noile descoperiri în toate domeniile de activitate. Un rol important în această direcție îl au fizica, chimia, matematica, biologia, ale căror concluzii demonstrează materialitatea lumii, justețea materialismului dialectic și istoric.

Este necesar să îmbunătățim activitatea în domeniul științelor sociale, îndeosebi în filozofie. Academia de științe sociale și politice trebuie să abordeze cu mai mult curaj noile probleme ale dezvoltării sociale, naționale și internaționale, concluziile ce se desprind din practica construcției socialiste, naționale și internaționale. Este necesar ca la această muncă să participe nemijlocit cadrele de partid și de stat care lucrează direct în conducerea diferitelor sectoare de activitate. Academia trebuie să devină un puternic centru de dezbateră liberă a tuturor problemelor legate de progresul științelor sociale.

Va trebui să ne gîndim la organizarea unei acțiuni de masă în vederea răspîndirii cunoștințelor științifice; formarea unei concepții înaintate despre viață nu se poate realiza fără cunoașterea cuceririlor științei, începînd cu apariția vieții pe pămînt, întregul proces de formare a omului, de dezvoltare a societății și a diferitelor concepții filozofice și terminînd cu noile descoperiri ale științei moderne. Se pare că va fi necesar să înființăm un organism obștesc special

care să se ocupe de răspîndirea cunoștințelor științifice în rîndul maselor largi populare.

La baza întregului proces educativ de formare a omului nou trebuie să așezăm munca, învățămîntul, știința, ca factori primordiali ai activității umane, ai progresului societății omenești.

Un factor important al educației socialiste îl reprezintă participarea tot mai largă a oamenilor muncii la conducerea activității economico-sociale. Sînt cunoscute măsurile organizatorice luate în acest sens, — crearea comitetelor și consiliilor oamenilor muncii, ca organe colective de conducere, instituționalizarea adunărilor generale ale oamenilor muncii, introducerea principiului muncii colective la toate eșaloanele, dezbaterile de către oamenii muncii a celor mai importante proiecte de legi și hotărîri.

Toate acestea atestă lărgirea continuă a democrației socialiste, participarea tot mai activă a poporului la făurirea propriei sale istorii, a propriului său viitor. Participarea celor ce muncesc, fără deosebire de naționalitate, la conducerea societății reprezintă nu numai o dezvoltare continuă a democrației socialiste, dar și o înaltă școală politică de educare socialistă, de creștere a răspunderii fiecărui cetățean față de interesele generale ale colectivității, ale întregii națiuni socialiste.

Democrația noastră socialistă permite nu numai exprimarea opiniei celor ce muncesc, ci și exercitarea controlului asupra modului în care se realizează politica partidului, hotărîrile de partid și

(Continuare în pag. a 8-a)

EXPUNEREA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

(Urmare din pag. a 7-a)

de stat. Una din formele de manifestare deosebit de importante ale democrației din țara noastră este crearea, prin legea recent adoptată de Marea Adunare Națională, a cadrului organizat în care mesele se pot pronunța asupra promovării cadrelor, asupra ocupării diferitelor funcții de răspundere.

Propaganda noastră trebuie să scoată în relief mai pregnant, pe baza multitudinii dovezilor oferite de viață, superioritatea, de esență, a democrației noastre socialiste față de democrația burgheză. În timp ce în lumea capitalistă democrația are un caracter pronunțat declarativ, abstract, în țara noastră ea exprimă cu adevărat suveranitatea poporului în stat, participarea concretă a acestuia la elaborarea politicii generale

interne și externe a țării, la luarea deciziilor care privesc interesele sale vitale, viitorul națiunii noastre socialiste. Participarea maselor la conducerea societății este condiționată însă și de înțelegerea justă a fenomenelor economico-sociale, a situației politice, pentru a putea judeca lucrurile în deplină cunoștință de cauză. De aceea, dezvoltarea democrației este strins legată de ridicarea nivelului politic-ideologic, a conștiinței socialiste a întregului popor. Numai așa participarea la conducerea vieții economico-sociale va fi efectivă și nu formală.

Partidul și guvernul vor acționa și în viitor neîncetat pentru perfecționarea continuă a democrației socialiste ca parte integrantă a procesului de educație socialistă, de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate.

scenariști, regizori și artiști filme la un înalt nivel artistic și cu un bogat conținut educativ. Filmul să devină un puternic mijloc de educație socialistă a maselor!

De asemenea, pe scenele teatrelor noastre, a operei trebuie să-și facă loc lucrări de toate genurile, dar și lucrări contemporane, cu caracter revoluționar, militant, contribuindu-se și pe această cale, în spiritul tradițiilor noastre progresiste, la educarea maselor largi populare.

Casele de cultură, cluburile și căminele culturale, care au o îndelungată tradiție, trebuie să desfășoare o activitate cultural-artistică multilaterală, să cuprindă milioane de oameni, îndeosebi tineretul, contribuind în mod activ la educația socialistă a maselor, la răspândirea culturii și științei, organizând în așa fel munca cultural-artistică încât oamenii muncii să-și poată petrece timpul liber cât mai plăcut și în același timp educativ.

Sarcini de mare răspundere revin presei. Ziarele și revistele trebuie să deschidă larg paginile lor problemelor educației socialiste. Nu doresc să analizăm acum activitatea presei; va trebui să o facem cu altă ocazie, pentru că sint mai multe lucruri de spus. Ele trebuie să promoveze cu curaj experiența înaintată, să critice obiceiurile și moravurile înalte, să asigure exprimarea în paginile lor a părerilor oamenilor muncii din toate sectoarele de activitate, devenind astfel un puternic instrument în dezvoltarea democrației socialiste, în afirmarea principiilor eticii și echității socialiste în țara noastră.

Critica de artă are un rol de mare însemnătate, atât în promovarea creației artistice cu înalt conținut educativ, cât și în educarea estetică a maselor populare. Pentru a răspunde acestor cerințe, critica de artă trebuie să acționeze întotdeauna în spiritul principiilor marxist-leniniste, să fie nepărtinitor și obiectiv, să contribuie prin tot ceea ce scriu la ridicarea artei noastre la un nivel tot mai înalt. Ei trebuie să militeze pentru o artă realistă și profund umanistă. În legătură cu aceasta, este necesar să lămurim mai bine aceste noțiuni care au un rol de cea mai mare însemnătate în realizarea unei arte avansate. De mult timp despre realism nu se mai vorbește aproape de loc. Pentru unii oameni de artă, realismul socialist este sinonim cu crearea unor șabloane și a unui model unic pentru artă. Consider că acest fel de a privi realismul este complet greșit. Este adevărat că în trecut au fost asemenea interpretări — și nu numai interpretări, dar și practici — și ele au constituit încălcări și abuzuri pe care partidul le-a combătut cu fermitate.

Când vorbim de o artă realistă ne gândim la o artă care să redea realitățile din țara noastră, din epoca în care trăim,

epoca marilor prefaceri revoluționare, socialiste. Se poate, oare, concepe o artă care să nu redea în cele mai variate forme aceste vremuri mărețe? Fără îndoială că nu! O asemenea artă ar fi fără viață, s-ar ofili și ar muri ca floarea ruptă din plaiuri. Tocmai de aceea, unul dintre iluștrii cărturari ai României socialiste, George Călinescu, era atât de categoric în sublinierea importanței legăturii cu viața a operei de artă. „Zadarnic — spunea el — învrtim condeiul și ne pierdem vremea, din curata reflecție nu iese nimic. De aceea, noi toți trimitem re artist pe șantier să cunoască viața și oamenii. Știind că arta este o oglindire a vieții. Prin urmare, doi sint termenii ce trebuie împreunați concret și cu valoare universală: viața și arta“.

Iată de ce nu trebuie să ne fie teamă să mai vorbim despre realismul socialist, ci să aducem clarificările necesare, să facem să se înțeleagă că realismul nu presupune impunerea unor tipuri și șabloane în artă, ci deschiderea căilor spre o artă înfloritoare.

De asemenea, se impune a aduce anumite clarificări și în ce privește noțiunea de umanism socialist, care presupune o înțelegere mai complexă a omului în societate, luat nu ca individ izolat și exagerând trăsăturile sale individuale, ci ca om social aflat în strânsă legătură și interdependență cu semenii săi, cu interesele maselor largi populare. Umanismul socialist presupune a reda fericirea personală în contextul afirmării personalității întregului popor. Pornind de aici, arta pătrunsă de umanism socialist trebuie să fie închinată maselor largi populare, în rîndul cărora personalitatea nu se pierde, ci se afirmă tot mai puternic, o dată cu afirmarea și fericirea întregii națiuni.

Anticipînd principiile esteticii noastre de astăzi și exprimînd, de altfel, un desiderat fundamental al artei autentice de totdeauna, marele savant român Nicolae Iorga afirma că „nu e poet acela care nu e pentru tot poporul său“.

Consider că este necesar ca Academia de științe sociale și politice, critica de artă, să aprofundeze mai temeinic aceste noțiuni și altele de acest gen printr-o largă dezbateră principială și teoretică, deoarece fără asemenea clarificări nu se poate concepe înflorirea artei noastre socialiste.

Problemele activității ideologice cuprind, de fapt, toate laturile vieții sociale. De aceea, este necesar ca organele și organizațiile de partid să acționeze pentru unirea tuturor forțelor de care dispune societatea noastră în direcția realizării hotărîrilor partidului privind îmbunătățirea activității politico-educative, formarea conștiinței socialiste care să devină o uriașă forță în înfăptuirea programului general de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate în România.

INTENSIFICAREA PARTICIPĂRII ROMÂNIEI LA SCHIMBUL MONDIAL DE VALORI CULTURAL-ARTISTICE

Stimați tovarăși,

În întreaga sa politică internațională România se pronunță pentru dezvoltarea multilaterală a schimburilor economice, științifice și culturale, fără nici o discriminare, cu toate statele lumii.

În epoca actuală a revoluției tehnico-științifice și a avîntului general al culturii, participarea activă la schimbul de valori științifice și de artă constituie o condiție cu progresul fiecărei țări, cu atât mai mult pentru țările mici și mijlocii. Noi pornim de la faptul că făurirea socialismului nu se poate realiza decît pe baza a tot ce a realizat mai bun omenirea

în toate domeniile economico-sociale, inclusiv în cel al artei. Este de înțeles că adoptînd un grandios program de edificare socialistă a țării, nu ne gândim deloc să ne izolăm de alte popoare, ci, dimpotrivă, ne propunem să lărgim cât mai mult colaborarea pe baza respectului și avantajului reciproc.

De aceea, interpretările unor comentatori străini după care România intenționează să-și restrîngă raporturile culturale cu alte state sint complet neîntemeiate și izvorăsc din necunoașterea sau

(Continuare în pag. a 9-a)

CREAȚIA LITERAR-ARTISTICĂ ÎN SLUJBA FORMĂRII OMULUI NOU, A ÎMBOGĂȚIRII VIEȚII SPIRITUALE A POPORULUI

Tovarăși,

Creația literar-artistică, rezultat al muncii și cunoașterii, este chemată să răspundă cerințelor făuritorilor de bunuri materiale și spirituale, să îmbogățească și să înfrumusețeze viața spirituală a omului; pentru a fi la înălțimea imperativelor sociale, arta trebuie să-și tragă seva din frământările și năzuințele poporului. Cît de plastic exprima această dorință C. Dobrogeanu-Gherea cînd afirma: „Ideile și tendințele sociale sint chiar singele cald și hrănitor care nutrește și face viețuitor organismul numit artă“. Am acordat și acordăm o mare însemnătate creației literar-artistice. În uriașa activitate creatoare de formare a omului nou, cu o înaltă conștiință socialistă, literatura și arta trebuie să aducă o contribuție tot mai activă. Avem nevoie de proză, de poezii, de piese de teatru, de filme, de muzică, de picturi, de sculpturi care să înnobileze pe om, să-l însuflețească la fapte mărețe, eroice. Toate lucrările de artă, executate în forme și stiluri foarte variate, trebuie să redea preocupările și realitățile epocii pe care o trăim, viața poporului. Definind lumea care trebuie să constituie obiectul central al operei de artă, marele scriitor francez Anatole France spunea că gîndurile și ideile exprimate de artist „nu sint gîndurile lui, ci propriile noastre gînduri, pe care poetul le face să cînte în noi... Poetul e un evocator. Cînd îl înțelegem sintem tot așa de poezi ca și dînsul... Și credeți că am iubi atîta pe liricii noștri dacă ne-ar vorbi de altceva decît de noi?“ Noi vrem să-i prețuim tot mai mult pe liricii noștri și de aceea le cerem să vorbească în operele lor cît mai mult despre noi, despre poporul nostru muncitor.

Omul, constructor al socialismului, să se poată regăsi în aceste lucrări de artă. Să-și descopere și defectele, dar și trăsăturile nobile! Nu avem nevoie de o artă care să poleiască cu aur realitățile, dar nu avem nevoie nici de o artă care să acopere cu noroi sau smoolă aceste realități; avem nevoie de o artă care să fie suflet din sufletul poporului, să redea și greul și bucuria și visurile spre viitor ale oamenilor muncii, o artă izvoită din realitățile națiunii noastre, profund umanistă. Avem nevoie de opere de artă de toate genurile și pentru toate vîrstele; copiii vor să cunoască și pe Făt Frumos creat de Ispirescu, dar vor să cunoască și pe Făt Frumos de astăzi. eroul luptei pentru dreptate socială și națională; ei vor să știe cum arătau balaurii din basme, dar și cum arată balaurii timpurilor moderne și cine a fost sau este voinicul care le-a tăiat capetele; oamenii vor să afle din romane, poezii, piese de teatru, opere, din cîntece cum au luptat comuniștii și alți antifasciști și democrați, cum au înfruntat închisorile, lagărele, moartea chiar, pentru eli-

berarea poporului; și trebuie știut că nici unul dintre aceștia nu a fost plîngător că viața este grea — au înfruntat dușmanul de clasă cu capul sus, au luptat încrezători în fericirea poporului, în cauza socialismului și comunismului.

Doresc ca de la această înaltă tribună să adresez creatorilor de artă chemarea: Redați în artă mărețele transformări socialiste ale țării, munca clocoțitoare a milioanei de oameni; veți găsi și contradicții și conflicte reale, nu închipuite, și fapte mărețe emoționante, demne de numele de om!

Redați și frumosul și iubirea în înțelesul lor mareț!

Folosiți arma umorului, satirizați defectele care se manifestă în societate și la oameni!

Faceți din arta voastră un instrument de perfecționare continuă a societății, a omului, de afirmare a dreptății și echității sociale, a modului de muncă și viață socialistă și comunistă!

Aveți în fața voastră o perspectivă largă: puneți talentul și măiestria de care dispuneți în slujba unei arte închinată poporului, cauzei socialismului și comunismului în patria noastră!

Sint convins că cea mai mare parte a creatorilor vor răspunde cu noi și noi opere care să ridice pe culmi superioare arta românească!

În realizarea vastului program de educare și formare a omului nou un rol de seamă revine Consiliului Culturii și Educației Socialiste, care trebuie să asigure îndrumarea tuturor sectoarelor de activitate, a întregii munci cultural-artistice de la orașe și sate, manifestînd toată grija pentru a nu mai repeta lipsurile vechiului Comitet de Cultură. Sarcini de seamă revin, de asemenea, comitetelor județene ale culturii și educației socialiste.

Afît Consiliul Culturii și Educației Socialiste, cît și comitetele județene vor trebui să lucreze ca organe de partid și de stat, deci sub îndrumarea directă a comitetelor județene și a Comitetului Central al partidului, asigurînd unirea tuturor forțelor din sectorul culturii și al creației spirituale pentru desfășurarea cu succes a muncii cultural-educative de masă.

De asemenea, radioteleviziunea trebuie să pună în centrul emisiunilor problemele educației socialiste; programele de radio și televiziune să fie astfel alcătuite încît pe calea undelor să fie propagate mărețele idealuri ale socialismului, politica internă și externă a țării noastre, știința și arta înaintată; pe această cale să fie biciuite fără cruțare moravurile retrograde, să fie promovate normele socialiste de conviețuire. Tovarășii din conducerea radioteleviziunii, toți lucrătorii din acest important sector trebuie să considere că cea mai înaltă îndatorire a lor este realizarea în cele mai bune condiții a cerințelor partidului nostru, a cerințelor întregului nostru popor.

Așteptăm de la cinematografie, de la

EXPUNEREA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

(Urmare din pag. a 8-a)

neînțelegerea politicii noastre de relații cu străinătatea. Se poate spune că tocmai înfăptuirea programului îmbunătățirii activității politico-ideologice pe care îl adoptăm astăzi va deschide perspective și mai bune pentru sporirea schimbului de valori științifice și culturale.

În ce privește importul de lucrări de artă din alte țări, dorim ca poporul român să beneficieze de tot ceea ce gândirea umană, arta și literatura universală — din trecut și din zilele noastre — au mai valoros; dorim să importăm acele creații de literatură și artă, filme, piese de teatru care prin conținutul lor de idei servesc înălțării morale a omului, corespund operei de ridicare spirituală a poporului nostru, educării sale în spiritul umanismului și prieteniei.

Dar, este pe deplin justificat ca societatea să ia anumite măsuri pentru a împiedica pătrunderea în țara noastră — alături de creațiile bune, valoroase — a așa-ziselor opere de artă cu un conținut dăunător, cărților, filmelor sau pieselor de teatru care fac apologia crimei, a urii de rasă, a brutalității — și care nu pot decât să otrăvească sufletele, să „polueze”, cum am mai spus, mediul spiritual. Considerăm că a împiedica pătrunderea și răspândirea în țara noastră a unor asemenea lucrări constituie o măsură cu un profund caracter umanitar, care reflectă înalta răspundere cu care partidul și statul veghează ca poporul nostru, tineretul, să crească și să se dezvolte într-o ambianță spirituală sănătoasă.

Dorim să importăm din alte țări acele lucrări literar-artistice care să îmbogățească orizontul oamenilor muncii, să contribuie la cunoașterea luptei și preocupărilor altor popoare pentru progres social și pace. Dorim să exportăm în străinătate creația noastră artistică care să facă cunoscute munca și viața nouă a poporului nostru. În acest fel, schimbul de valori culturale cu alte țări va contribui la mai buna cunoaștere a popoarelor, la dezvoltarea colaborării și prieteniei dintre ele, la cauza păcii în lume.

Aceasta este menirea artei adevărate și ne pronunțăm pentru un asemenea schimb cultural cât mai larg; în acest fel servim și interesele poporului nostru și cauza progresului în lume.

În această ordine de idei doresc să abordez o problemă care are o mare însemnătate principială, educativă. Și în

trecut și astăzi se mai întâlnesc manifestări de admirație și de ploconire față de tot ce vine de peste hotare, fie că este valoros, fie că nu. Această atitudine reflectă în fond lipsă de demnitate națională, lipsă de spirit de discernământ și pînă la urmă ignoranță, înapoiere, servilism mic burghez, neîncredere și subapreciere a realizărilor și a forțelor propriului popor.

Cred că este de înțeles că asemenea mentalitate este foarte dăunătoare dezvoltării economico-sociale a țării noastre, progresului științei și culturii României socialiste și de aceea trebuie să o combatem cu hotărîre.

Se știe, de altfel, cum erau ironizați și în trecut de popor, de spiritele luminate așa-numiții „bonjuriști” — prototipul snobului care, lipsit de personalitate, își închipuia că se distinge imitînd străinătatea, de cele mai multe ori în ceea ce avea aceasta mai negativ. Trebuie să spunem că avem, din păcate, și astăzi snobii noștri sau, cum spunea un personaj al lui Caragiale, „faliții noștri”.

Ridic aceste probleme pentru că ele au o mare însemnătate în activitatea noastră educativă, de formare a omului nou înaintat, cu o înaltă conștiință socialistă.

Doresc să fiu bine înțeles. Apreciam și admirăm tot ce este bun la alte popoare. Să nu disprețuim în nici un fel munca și creația altora, să învățăm neconștient din experiența altora și să importăm tot ce este mai bun și folositor. În același timp însă, să prețuim și să admirăm munca și creația minunatului nostru popor. Desigur, aceasta nu înseamnă să ne îngîmfăm sau să-i subapreciem pe alții. Dar nu putem să nu subliniem cu justificată satisfacție că și poporul nostru are realizări în toate domeniile de activitate care îl fac cunoscut și prețuit în străinătate.

Trebuie să avem permanent în vedere că fiecare popor, fie el mare sau mic, a contribuit, contribuie și va contribui la îmbogățirea patrimoniului civilizației universale, care se compune pînă la urmă, din ceea ce au creat toate națiunile lumii. Din acest punct de vedere, popoarele, ca și oamenii, sînt pe deplin egale. Mare este acel popor care se străduiește să dea cel mai mult civilizației și cauzei păcii în lume. Tocmai acestui țel îi consacră energia, talentul și forța creatoare poporul nostru care, făurindu-și propriul viitor fericit, contribuie la făurirea zilei fericite de mîine a umanității.

Tovarăși,

Am prezentat Comitetului Central

principalele probleme ale activității politice-educative. Am enunțat direcțiile fundamentale ale activității partidului și statului în vederea perfecționării tuturor laturilor vieții economico-sociale, creării cadrului organizatoric și juridic adecvat, care să ducă la așezarea relațiilor din societatea noastră pe baza principiilor eticii și echității socialiste și comuniste, la ridicarea nivelului general al cunoașterii și la deschiderea largă a căilor pentru afirmarea în viață a acestor principii.

Realizarea acestor obiective de importanță vitală pentru făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate impune unirea tuturor forțelor de care dispune partidul, statul, societatea noastră. Totodată este necesar ca problemele perfecționării relațiilor sociale, ale educației să devină cauza permanentă a întregului popor. Numai cu participarea tuturor oamenilor muncii vom putea rezolva cu succes aceste probleme deosebit de complexe.

Noi, membrii Comitetului Central al partidului, toți activiștii de partid și de stat, purtăm o mare răspundere în fața partidului și a poporului pentru realizarea programului multilateral de ridicare a patriei pe noi culmi de progres și civilizație, pe culmile înalte ale comunismului.

La plenară participă mulți activiști de partid din anii ilegalității. Vă amintiți, tovarăși, în ce condiții a trebuit să lucrăm. Înfruntînd represiunile și teroarea, am intrat în rîndurile mișcării revoluționare, comuniste pentru a lupta împotriva asupririi sociale și naționale, pentru înfăptuirea unei lumi mai drepte, care să asigure întregului popor condiții egale de viață atît materiale, cît și spirituale. În cele mai grele împrejurări — cei care au stat în închisori și lagăre își amintesc — ne preocupam continuu de ridicarea nivelului politic și ideologic, discutăm și gîndeam cum să realizăm în viață idealurile socialismului și comunismului.

Astăzi partidul nostru are răspunderea istorică de forță conducătoare a societății românești. Spre partid se îndreaptă nădejdea întregului popor. Noi, activiștii partidului, fiecare la locul său de muncă, sîntem chemați să răspundem acestor nădejdi, să realizăm în viață idealurile pentru care am luptat învingînd atîtea greutăți. Sînt convins că toți activiștii de partid și de stat, toți comuniștii își vor

face pe deplin datoria muncind fără odihnă pentru realizarea acestor sarcini, veghind permanent la întărirea partidului, a unității sale, aceasta constituînd garanția că partidul își va îndeplini în cele mai bune condiții misiunea sa istorică.

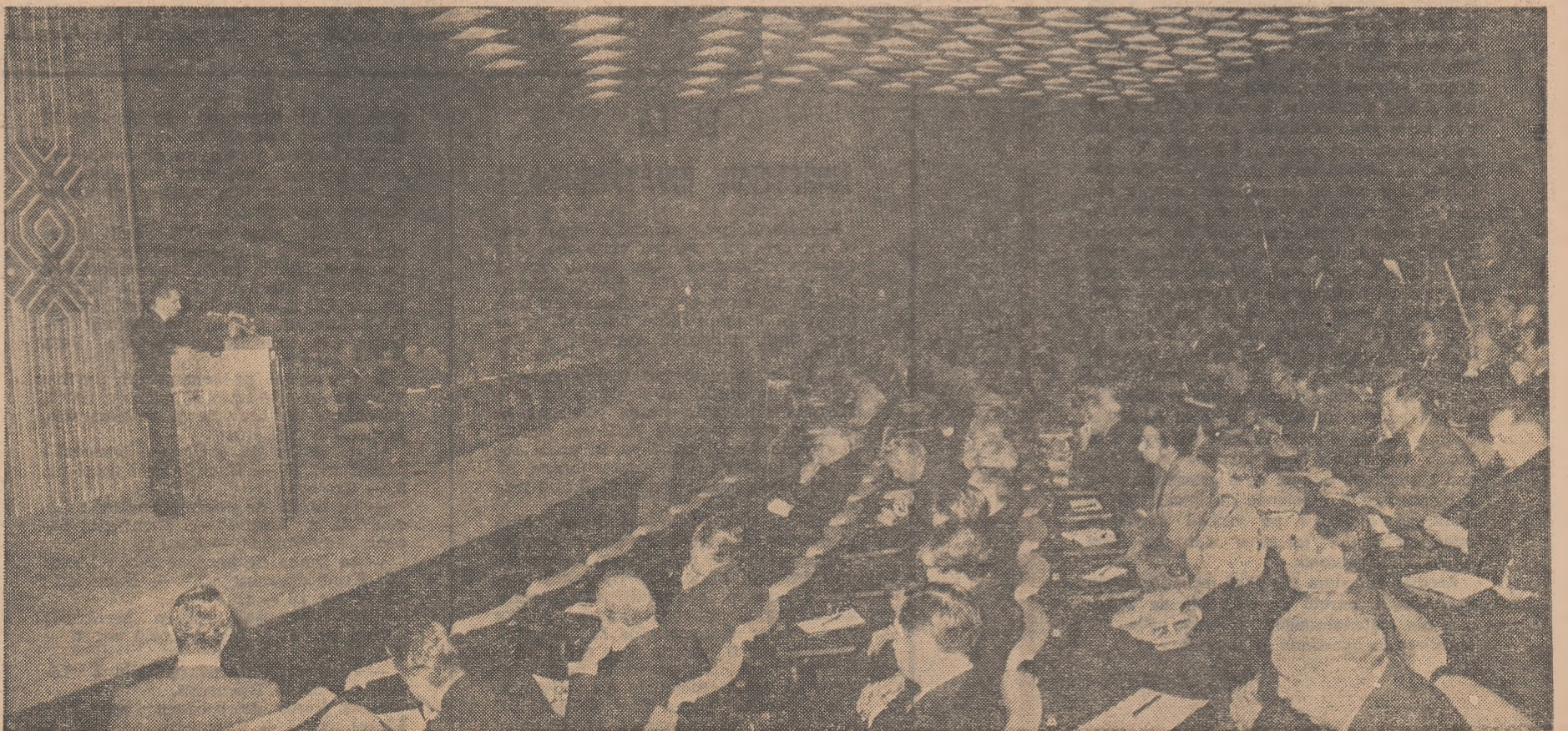
Sîntem convinși că plenara Comitetului Central va aproba în unanimitate hotărîrile Comitetului Executiv și direcțiile principale ale activității ideologice din prezenta expunere, că toți membrii Comitetului Central, toți participanții la plenară vor acționa pentru realizarea acestui program.

Așa cum au arătat dezbaterile de pînă acum din partid, măsurile și direcțiile fundamentale pe care le stabilim corespund în întregime necesităților dezvoltării societății noastre, voinței întregului partid, a întregului nostru popor. Realizarea lor în viață, ridicarea nivelului muncii ideologice și educative în general vor exercita o puternică influență pozitivă asupra întregii activități a partidului, a poporului nostru, asupra întregii dezvoltări a națiunii noastre socialiste.

Aceasta se va reflecta, fără îndoială, în realizarea în mai bune condiții a prevederilor planului cincinal, în perfecționarea relațiilor de producție, a conducerii activității economico-sociale, în ridicarea continuă a bunăstării și fericirii întregului popor.

Avem în fața noastră o măreață perspectivă izvorită din realitățile lumii contemporane. Să muncim în așa fel încît să transformăm perspectiva în realitate vie. Avem toate condițiile pentru aceasta și în primul rînd avem un partid puternic, un popor minunat care înfăptuiește cu fermitate politica internă și externă a partidului. Poporului să-i închinăm întreaga noastră activitate, întreaga noastră viață. Să muncim neobosit pentru a asigura poporului român un loc demn în rîndul națiunilor socialiste, în rîndul tuturor națiunilor lumii, o viață liberă, independentă, tot mai fericită, un viitor luminos comunist.

Înfăptuind cu succes programul dezvoltării multilaterale a României socialiste, noi ne îndeplinim atît principala noastră îndatorire națională cît și principala obligație internațională. Prin aceasta ne aducem o contribuție prețioasă la dezvoltarea marxism-leninismului, la afirmarea socialismului în lume, la cauza prieteniei între popoare și a păcii în lume. (Aplauze puternice, prelunzite)

PIAGET

Este deosebit de reconfortant să discuți cu un filozof senin. Mai ales când această seninătate nu este semnul unei indifferențe față de frământările lumii în care trăiește, ci al unui echilibru superior dobândit prin integrarea dinamică a tensiunilor din care se țese realitatea.

La vîrsta de 75 de ani, renumitul profesor genevez Jean Piaget — pe care Universitatea din București l-a onorat cu titlul de Doctor honoris causa — trăiește din plin tinerețea conceptelor moderne pe care le utilizează, se bucură de prospețimea proiectelor care-i angajează cercetarea viitoare.

Biolog la origine — apreciat de publicul cultivat din țara noastră, care a făcut ca două din cărțile sale recent traduse în românește să se epuizeze într-un timp record, — Piaget și-a cîștigat merite deosebite în vastul domeniu al științelor omului prin transferul de metode care-și dovediseră cu prisosință rodnicia în științele naturii. El a înțeles că experimentul trebuie să se simtă la el acasă și în psihologie, chiar cînd e vorba de activitățile psihice superioare, și că rezultatele obținute în laborator nu pot fi evaluate corect decît cu ajutorul unei metodologii matematice adecvate.

Nu e vorba, bineînțeles, de o intruziune unilaterală a matematicii în psihologie. Cu multă savoare, profesorul Piaget povestește victoria neașteptată pe care a obținut-o ca psiholog în confruntare cu marele matematician Dieudonné, pe care a reușit să-l convertească la psihologie cu prilejul unei conferințe internaționale, arătîndu-i că cele trei tipuri de structuri matematice ale bourba-kîștilor coincideau de fapt, în mod surprinzător, cu cele trei structuri mintale pe care el însuși le propusese la capitolul, de însemnătate centrală, al activităților intelectuale.

Este vorba, dimpotrivă, de unitatea întregului domeniu al științei, asupra căruia epistemologul și logicianul Piaget — înarmat cu o îndelungă practică a cercetării în mai multe domenii contiguate, cum ar fi zoologia la începutul carierei, apoi biologia generală, în sfîrșit psihologia, ea însăși deschisă cu mare fermitate spre aplicațiile ei practice în domeniul pedagogiei — a reflectat cu supremă competență, consemnîndu-și rezultatele în lucrări devenite clasice.

Alungînd din știință speculația filozofică sterilă și rămășițele metodelor metafizice, el a instaurat o bună abordare materialistă a zonelor neelucidate ale psihismului, pe care le-a făcut să beneficieze de dezvoltarea impetuoașă a biologiei. O problemă centrală a pedagogiei contemporane, de interes capital pentru civilizația tehnică, este problema învățării: aportul psihologului Piaget a fost și aici de cea mai mare însemnătate. Cu modestia, pasiunea și curiozitatea proprie marelui om de știință, el știe să se aplece asupra oricărui fapt, oricît de mic ar părea, și să-l chestioneze în așa fel încît să afle, cu o mare economie de mijloace, tot ce se poate afla pentru a-l integra în rețeaua de legități care explică științific realitatea și permit să se acționeze asupra ei: din dragostea lui de flori și de plante rare, în special de munte, combinată cu pasiunea activă a horticultorului, a ieșit astfel o carte al cărei interes științific nu e cu nimic mai prejos decît sentimentele ce i-au dat naștere. Este aici o mare lecție de etică a cercetării și de disciplină intelectuală a unui eminent logician și epistemolog al zilelor noastre, teoretician strălucit al pluridisciplinarității și practician de mare clasă al mai multor discipline, care a supus unui examen critic necrușător toate soluțiile verbale pe care metodele speculative le-au introdus în domeniul cunoașterii. Animat de o asemenea etică și înarmat cu o asemenea disciplină, el a reușit să altoiască pe vechiul copac al „științelor omului” tot ce a dat mai bun știința contemporană.

Această cercetare științifică fecundă, știința românească, bazată pe metodele de cercetare ale materialismului dialectic, știe s-o aprecieze la adevărata ei valoare.

MIRCEA MALIȚA

Comisia pentru învățămîntul special

Luni, 1 noiembrie 1971, a fost constituită Comisia pentru învățămîntul special de pe lîngă Ministerul Învățămîntului. Lucrările ședinței de constituire au fost conduse de conf. univ. dr. Traian Pop, adjunct al ministrului. Din această comisie, prezidată de prof. univ. dr. doc. Alexandru Roșca, fac parte pedagogi, psihiatri, medici, profesori defectologi, inspectori școlari.

Comisia pentru învățămîntul special va examina sistemul educației diferențiate pentru deficienți și inadaptați școlari și va propune măsuri de perfecționare a învățămîntului destinat copiilor cu deficiențe și de accentuare a caracterului practic, profesional al acestui învățămînt.

„Prospectiva - de la utopie la știință”

În aula Bibliotecii centrale universitare din București, a avut loc luni, 1 noiembrie a.c., deschiderea cursului „Prospectiva — de la utopie la știință”.

După cuvîntul introductiv, rostit de conf. univ. dr. Mihai Botez, a fost expusă prima temă a noului curs (care se desfășoară sub auspiciile Universității populare) intitulată „Prognoza marxistă”. Autorul expunerii — prof. univ. Mircea Malița, ministrul învățămîntului.

Liceul „Decebal” din Deva la un secol de existență

Liceul „Decebal” din Deva a împlinit 100 de ani de existență și rodnică activitate. Duminică, 31 octombrie a.c., profesori și elevi de ieri și de azi al liceului, numeroși invitați, s-au întrînit spre a cinsti evenimentul.

Evocînd momente din activitatea acestui lăcaș de cultură prof. Augustin Tandău, directorul liceului, a subliniat contribuția pe care și-a adus-o și și-o aduce și în prezent colectivul profesoral la temeinica pregătire a elevilor, la formarea și educarea lor ca buni și devotați cetățeni ai patriei. An de an, de pe băncile liceului s-au ridicat oameni destoinici care și-au adus o contribuție importantă la înfăptuirea politicii economice și culturale a statului nostru.

În încheierea festivității, într-o atmosferă entuziasată, participanții au adresat o telegramă C.C. al P.C.R., tovarășului Nicolae Ceaușescu,

Bicentenarul școlii din Șeitin-Arad

Numeroși profesori și elevi cetățeni ai comunei Șeitin din județul Arad au participat recent la sărbătorirea prilejuită de împlinirea a 200 de ani de existență a școlii. La ședința festivă au fost evocate momente din activitatea școlii, chipuri de dascăli care au slujit-o cu devotament de-a lungul anilor.

La încheierea festivității participanții au adresat o telegramă C.C. al P.C.R., tovarășului Nicolae Ceaușescu.

La Brăila — un veac de învățămînt economic

Prima instituție școlară cu profil economic din orașul Brăila — Liceul economic — și-a sărbătorit, la sfîrșitul săptămîinii trecute, un veac de la înființare. Creată ca o necesitate a pregătirii cadrelor, școala ia ființă în anul 1871, în urma transformării gimnaziului clasic în școală comercială. Apreciată de-a lungul anilor drept una dintre cele mai de vază unități de profil, liceul a pregătit numeroase promoții de absolvenți care au lucrat și lucrează cu competență în unități economice, social-culturale, de administrație în instituții centrale, în comerțul interior și exterior.

Cu prilejul sărbătoririi liceului, participanții la festivitate au adresat o telegramă C. C. al P. C. R. tovarășului Nicolae Ceaușescu

Liceul de muzică

„George Enescu”

Duminică, 31 octombrie a.c., a avut loc festivitatea atribuirii numelui lui George Enescu, Liceului de muzică nr. 2 din București. Au participat reprezentanți ai Ministerului Învățămîntului, ai organizațiilor locale de partid și U.T.C, elevi și profesori ai școlii, cadre didactice din celelalte licee de muzică din țară, părinți.

Din partea Ministerului Învățămîntului a luat cuvîntul Traian Pop, adjunct al ministrului învățămîntului, care a subliniat răspunderile ce revin corpului didactic și elevilor din școala care poartă numele marelui artist patriot, compozitor, dirijor și interpret de renume mondial.

Dezbaterea științifică:

„Mijloace noi de învățămînt în practica școlară”

Dezbaterea pe tema amintită care a avut loc în zilele de 28 și 29 octombrie 1971 la Liceul nr. 43 din București din inițiativa și în colaborare cu Institutul de cercetări pedagogice constituie înția verificare mai amplă a tehnologiei moderne în practica școlară de zi cu zi. În cele două zile au fost predate 9 lecții la diferite discipline umaniste și științifice: limba și literatura română (Rodica Văideanu); istorie (Petre Gheorghe); biologie (Filofteia Pleșca și Aurel Lepădatu); chimie (Maria Tutunaru); fizică (Hary Friedman); limbile moderne: rusă (Tamara Prisăcaru); engleză (Maria Foscolo); franceză (Felicia Predoiu). Este un experiment instructiv pentru ceea ce s-a urmărit să se obțină și să se verifice în această primă etapă de către organizatori.

De pe acum se poate spune că acest început a fost de bun augur, că a avut utilitate. Profesorii au putut fi puși în situațiile reale ale unor lecții în care au integrat funcțional unele dintre mijloacele moderne audio-vizuale. De asemenea, ei au utilizat și o metodologie modernă.

Premiul literar „Nehru”

cîștigat de o elevă din România

Recent au fost date publicității rezultatele ediției 1970 a concursului internațional de pictură și literatură pentru copii „Shankar” organizat de India. La acest concurs tradițional, au participat peste 190.000 de copii din 75 de țări, fiind distribuite 482 premii și mențiuni.

Printre cei care au fost distinși cu marele premiu „Nehru” — care va fi înmînat, în luna decembrie a acestui an, de președintele Indiei, V.I. Giri, în cadrul unei festivități care va avea loc la New Delhi — se numără și reprezentanta țării noastre Anca Ioana Hariton, elevă la Liceul „Nicolae Tonitza” din București, care a participat la concursul de literatură. Un alt premiu, de astă dată la concursul de plastică, a fost cîștigat de eleva Petruța Băjenaru, de la Școala generală din Afumați.

DE LA MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Ministerul Învățămîntului organizează un concurs pentru ocuparea unor catedre, începînd din anul școlar 1972/1973, la obiectele: fizica, chimia, biologia și geografia la liceele cu predarea în limbi străine (engleză, franceză, rusă, germană, spaniolă și italiană).

1. La concurs se pot înscrie persoane care au studii universitare de specialitate și cunosc limba modernă în care se face predarea în liceul pentru care candidează, astfel ca, în urma absolvirii unui curs de perfecționare, să poată preda specialitatea în limba respectivă.

Cererile de înscriere se depun pînă la data de 15 noiembrie a.c., la inspectoratul școlar în raza căruia se găsește unitatea școlară la care figurează postul. În cerere, candidații vor preciza localitatea și unitatea școlară pentru care doresc să participe la concurs. Cererile vor fi însoțite de o copie legalizată de pe actele de studii de specialitate și de un memoriu de activitate.

2. Concursul se va ține la Institutul central de perfecționare a personalului

didactic din București în ziua de 28 noiembrie a.c., orele 9.

3. Concursul va consta dintr-o probă orală (conversație), prin care candidații vor face dovada cunoașterii limbii străine respective.

Candidații care posedă studii superioare pentru obiectele de învățămînt ce se vor preda în limba modernă și fac dovada absolvirii facultății de limbă străină sau prezintă certificat de traducător nu mai susțin concurs. Selecționarea acestora se face pe baza actelor depuse.

4. Concursul se organizează pentru ocuparea a cîte unei catedre de fizică, de chimie, de biologie și de geografie, la următoarele licee:

— cu limba de predare franceză: Liceul nr. 36 — București; Liceul nr. 3 — Craiova;

— cu limba de predare engleză: Liceul „C. A. Rosetti” — București; Liceul „Ady-Șincai” — Cluj;

— cu limba de predare rusă: Liceul „Z. Kosmodemianskaia” — București; Liceul nr. 10 — Cluj;

— cu limba de predare germană: Liceul nr. 6 — Iași; Liceul nr. 4 — Pitești.

— cu limba de predare italiană: Liceul nr. 39 — București.

— cu limba de predare spaniolă: Liceul nr. 15 — București.

Specificul lecției de științe sociale în învățământul de cultură generală

Specificul și trăsăturile caracteristice ale lecției de științe sociale în cadrul învățământului de cultură generală sunt determinate de specificul obiectelor respective: educație cetățenească, cunoștințe social-politice, economie politică, filozofie și socialism științific, și de particularitățile psihice ale elevilor din anii în care se predau aceste obiecte.

Obiectele menționate au un rol deosebit în formarea concepției științifice despre lume și viață a elevilor, ele întregind cunoștințele pe care elevii le dobândesc la celelalte discipline înscrise în planul de învățământ. Tovarășul Nicolae Ceaușescu în raportul său la Congresul al X-lea al P.C.R. a precizat, cum nu se poate mai clar, rolul științelor sociale. „Alături de științele pozitive care sporesc potențialul de creație al omului modern, științele sociale îi ajută pe oameni în cunoașterea și interpretarea lumii, în înțelegerea interdependenței dintre diferitele legi obiective care guvernează societatea, oferă răspuns întrebărilor cu privire la marile schimbări care au loc în dezvoltarea vieții sociale atât în țara noastră cât și în întreaga lume”.

Științele sociale își aduc, pe de altă parte, o prețioasă contribuție la educarea elevilor, la formarea conștiinței lor socialiste, dat fiind faptul că prin intermediul acestor obiecte elevii iau legătura cu problemele actuale ale dezvoltării societății omenești, în general ale dezvoltării societății socialiste în patria noastră, în special. Prin intermediul științelor sociale elevii înțeleg politica științifică a P.C.R., eforturile poporului nostru, sub conducerea partidului, în făurirea societății socialiste multilaterale dezvoltate, de participare activă la rezolvarea în spiritul păcii și prieteniei între popoare a problemelor internaționale ce stau azi în fața omenirii.

Științele sociale trebuie să constituie liantul cunoștințelor pe care și le însușesc elevii în școala de cultură generală și liceu și, în același timp, să contribuie la realizarea motivației pentru o acțiune conștientă, în interesul societății, atunci când absolvenții școlilor ajung în producție, pentru că, așa cum arată secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, în Raportul prezentat la Congresul al X-lea al P.C.R. „Conștiința socialistă implică atât cunoașterea temeinică a ceea ce este valoros în domeniul culturii, științei și tehnicii contemporane, stăpânirea deplină a profesiunii, cât și însușirea concepției filozofice despre lume și societate a partidului nostru, materialismul dialectic și istoric — formarea unei atitudini cetățenești înaintate”.

Predarea științelor sociale în școala de cultură generală și liceu răspunde în același timp aspirațiilor și posibilităților psihice pe care le au elevii, precum și finalității acestor categorii de școli.

Predarea educației cetățenești și a cunoștințelor social-politice (noțiuni de economie politică în clasa a IX-a și noțiuni de socialism științific în clasa a X-a) trebuie să țină seama de faptul că elevii din acești ani de învățământ, solicitați prin diferitele canale de influențare a conștiinței lor (radioteleviziune, presă, film etc.), sunt dornici să-și întregesc cunoștințele pe care le-au asimilat anterior, să găsească răspunsuri la problemele ce-i frământă. De asemenea, vârsta de 17-18 ani — la care elevii liceului își însușesc științele sociale — este vârsta la care aceștia își pun diferite întrebări în legătură cu momentele importante ale civilizației umane, în legătură cu problemele care frământă și azi omenirea, precum și în legătură cu perspectivele dezvoltării societății, întrebări la care sînt îndreptățiți să capete răspunsuri prin însușirea cunoștințelor din științele sociale.

În predarea științelor sociale trebuie să se țină seama, pe de altă parte, de faptul că o parte dintre absolvenții școlii generale și ai liceului intră direct în producție, ceea ce înseamnă că ei nu vor mai repeta în cadrul învățământului de stat diferitele noțiuni pe care și le-au însușit în clasele respective. Încadrarea ulterioară în învățământul politic, organizat pentru oamenii muncii, face parte din procesul educației permanente pe care-l organizează și îl desfășoară societatea socialistă, însă, ne exprimăm convingerea că baza însușirii acestor cunoștințe trebuie să fie pusă de școală.

Dat fiind caracterul generalizator al cunoștințelor pe care elevii le primesc la științele sociale, lecția are un specific aparte, care o deosebește atât față de lecțiile de la celelalte obiecte de învățământ, cât și față de conferința sau seminarul din învățământul superior sau din învățământul politic cu adulții.

Pe baza considerațiilor amintite ne exprimăm părerea că lecția de științe sociale, pentru a fi eficientă atât din punctul de vedere al aspectului informațional, cât și al celui formativ, trebuie să îndeplinească o serie de cerințe.

Să aibă un pronunțat caracter educativ. Aceasta presupune ca programa și manualul, precum și profesorul în activitatea concretă pe care o desfășoară în clasă să realizeze un raport judicios între cantitatea de cunoștințe pe care le comunică și valoarea lor formativă. Considerăm că o lecție este cu atât mai

CONSULTAȚIE

bună, cu cât în cadrul ei sînt date elevilor cunoștințe care să reprezinte instrumente de lucru, cu ajutorul cărora aceștia să rezolve singuri problemele care li se pun în viață, dincolo de băncile școlii. În cadrul lecțiilor de științe sociale este necesar să se pună în mai mare măsură accentul pe gândirea elevilor. Trebuie înlăturată cu mai mare curaj și cu mai multă eficiență practica memorării cunoștințelor. Elevii trebuie să treacă prin filtrul gândirii proprii noțiunile pe care și le însușesc. Numai astfel au posibilitatea să înțeleagă modul științific și creator în care P.C.R. a rezolvat diferitele probleme ce s-au ridicat în construcția socialistă în patria noastră, să înțeleagă — așa cum au relevat clasicii marxism-leninismului K. Marx, Fr. Engels și V. I. Lenin — că învățătura marxist-leninistă nu este o știință închisă, că ea se dezvoltă pe baza noilor cercurii ale științei și tehnicii, pe baza generalizării experienței mișcării comuniste și muncitorești internaționale.

În același timp, cunoștințele asimilate în cadrul acestor lecții trebuie să ducă la formarea deprinderilor de conduită comunistă în societate, în școală, în familie. Aceasta este necesară cu atât mai mult, cu cât elevii noștri trăiesc în etapa în care are loc procesul continuu al adîncirii democrației ordinii noastre socialiste, în ceea ce are aceasta mai important, participarea maselor la rezolvarea problemelor obștești.

Lecțiile de științe sociale să evidențieze pregnant universalismul științelor, precum și universalismul politicii partidului nostru. Abordînd o arie largă de probleme privind dezvoltarea socială, subliniind legile obiective ale dezvoltării societății omenești, în lecțiile de științe sociale profesorii au posibilitatea să demonstreze caracterul umanist al cunoștințelor pe care le predau. Ei pot demonstra că marxism-leninismul este constituit din științe care pun și rezolvă probleme din punctul de vedere și în interesul oamenilor muncii, producători ai valorilor materiale și spirituale. Marxism-leninismul și-a dovedit caracterul umanist prin revoluționarea concepției despre societate, transformînd filozofia, economia politică și socialismul științific în arme revoluționare de cunoaștere și transformare a societății omenești în virtutea legilor obiective care guvernează societatea.

În lecția de științe sociale profesorii au posibilitatea să conducă pe elevi la înțelegerea profundului umanism al politicii partidului nostru. Ei pot demonstra cu o bogăție de fapte că în întreaga sa activitate, în centrul politicii sale, P.C.R. a pus OMUL, rezolvarea problemelor legate de crearea unor condiții de viață materiale și spirituale mai bune. Eforturile poporului nostru pentru făurirea societății socialiste multilaterale dezvoltate, pentru crearea condițiilor pentru trecerea la societatea comunistă sînt o dovadă grăitoare

a caracterului umanist al politicii partidului și statului nostru.

Prezentînd cu fapte concrete caracterul umanist al științelor sociale, al politicii științifice, marxist-leniniste a partidului și statului nostru, profesorii de științe sociale trebuie să combată în cadrul lecțiilor, mentalitățile și atitudinile înopiate care se mai manifestă încă în comportarea unora dintre membrii societății noastre, în comportarea unora dintre tinerii noștri.

Lecțiile de științe sociale trebuie să aibă un caracter militant și combativ. Este cunoscut caracterul partinic, de clasă deschis al științelor sociale, faptul că ele se situează față de pozițiile clasei muncitoare — militînd pentru interesele ei. În cadrul lecției de științe sociale profesorul trebuie să combată tot ceea ce e străin intereselor clasei muncitoare, străin de ideologia ei. Trebuie combătute îndeosebi diferitele școli și curente din filozofia burgheză contemporană care sînt variante ale poziției idealiste obiective și subiective: pragmatismul, existențialismul, neopozitivismul, neotomismul, personalismul ș.a. care într-un fel sau altul, ajung la justificarea unor concepții profund retrograde, la negarea caracterului obiectiv al legilor naturii și excluderea oricărei legități în societate. Profesorul de științe sociale are posibilitatea să evidențieze în cadrul lecțiilor falsul umanism al diferitelor orientări din filozofia burgheză contemporană care concep omul lipsit de putere, slab, înfricoșat aflat în permanență în fața unui destin tragic. El trebuie să combată cu hotărîre orice ploconire față de ceea ce este străin, să cultive cu exemple concrete încrederea în posibilitățile muncitorilor, tehnicienilor, inginerilor și a cercetătorilor de a rezolva problemele complicate, de a duce mai departe știința și tehnica.

Eficiența lecției de științe sociale va fi mărită în condițiile în care profesorul va lua măsuri de renovare a organizării și desfășurării acesteia. Este necesar să înlăturăm cu mai multă hotărîre formalismul din predare, generat, printre altele, și de faptul că în mai toate cazurile se țin lecții așa-zise clasice în care profesorii vorbesc și elevii ascultă. Mai ales la științele sociale este posibil — experiența multor profesori dovedind aceasta — să se realizeze în lecții un dialog viu între profesor și elevi în cadrul cărora să se dezbate principalele probleme legate de însușirea creatoare a tezelor marxism-leninismului, precum și principalele aspecte ale politicii interne și internaționale, ale partidului și statului nostru. În cadrul acestui dialog elevii au posibilitatea să pună probleme, iar profesorii să răspundă la acestea. „Nu are rost să ocolim problemele care se pun în viață — spunea secretarul general al partidului la Consfătuirea de lucru a activului de partid din domeniul ideologiei și al activității politice și cultural-educative. Sînt fenomene diverse care apar în lumea de astăzi; este necesar să le interpretăm corespunzător în spiritul concepției noastre despre lume și viață, a materialismului dialectic și istoric, să dăm răspuns la întrebările care se ridică în legătură cu aceste fenomene”. Organizarea, în cadrul lecției a acestui dialog ar evidenția atât încrederea pe care profesorii o au în elevii lor, în posibilitățile și aspirațiile elevilor de a cunoaște problemele importante ale societății în care trăiesc, cât și posibilitatea aprecierii activității ce se desfășoară în lecție. Dialogul cu elevii sporește în același timp eficiența lecției, întrucît se evită repetările inutile; iar problemele sînt însușite de către elevi încă în cadrul orei.

În sfîrșit, specificul lecției de științe sociale impune o anumită atitudine din partea profesorului. În cadrul lecției, profesorul trebuie să fie dinamic și combativ, să dovedească elevilor atașamentul față de politica partidului. În acest fel profesorul de științe sociale poate să-i atragă pe elevi, încît aceștia să participe cu plăcere la dezbaterile problemelor, să-și formeze convingeri și atitudini, să dorească să activeze în societate în conformitate cu interesele clasei muncitoare, cu concepția ei despre lume și viață.

Conf. VASILE I. ȘTEFĂNOIU
I.C.P.P.D.

Consemnări

Măsurile luate pentru traducerea în viață a hotărîrilor de partid și de stat privind perfecționarea muncii politico-ideologice și cultural-educative în învățământul de toate gradele continuă să preocupe cu stăruință presa noastră. Semnalăm pe această linie două intervenții recente ale tovarășului Virgil Cazacu, prim-adjunct al ministrului învățământului:

În articolul „Un factor important al intensificării educației politico-ideologice în școli și facultăți: sistemul unitar al predării științelor sociale” („Știința”, 29 X a.c.) sînt examinate — în lumina exigențelor exprimate de conducerea partidului cu privire la intensificarea activității educative și de pregătire politică a tineretului școlar — lipsurile care au tratat în predarea științelor sociale, alături de măsurile concrete care se preconizează pentru încheierea învățământului științelor sociale într-un sistem unitar, bine raportat la cerințele expres ale vieții în societatea socialistă contemporană.

Îmbunătățirea învățământului științelor sociale pe toate treptele școlii noastre — așa cum o exprimă noul sistem — impune imense răspunderi. Răspunderi privind perfecționarea profesorilor de științe sociale — pornind de la măsurile ce trebuie luate pe linie de stat pînă la efortul individual al fiecărui cadru didactic — continuînd cu grija pentru calitatea muncii la clasă care trebuie să aibă un caracter profund științific, marxist-leninist, și, așa cum sublinia în final semnatarul articolului, „toate atribuțiile unui act de creație, calitatea de a transmite mesajul unor adevăruri care urmează să devină linie de conduită în viață”.

În interviul „De la aceeași catedră — instrucția și educația comunistă” acordat revistei „Amfiteatru” (nr. 10/1971), tovarășul Virgil Cazacu se oprește asupra măsurilor preconizate de Ministerul Învățământului pentru a îmbunătăți în continuare activitatea de educație comunistă a elevilor și studenților, care să asigure o mai bună cunoaștere și o mai profundă înțelegere a problemelor actuale ale construcției socialiste, a politicii interne și externe a partidului, să realizeze însușirea de către tineretul școlar a concepției științifice, materialist-dialectice despre lume și viață, cultivarea minții și respectului pentru trecutul glorios de luptă al partidului și poporului nostru, pentru marile realizări ale socialismului.

Și de astă dată, interlocutorul subliniază însemnătatea pe care o capătă, în condițiile de azi, perfecționarea profesională a cadrelor didactice, ca și a învățământului ideologic al studenților și elevilor.

Practica în producție a studenților din facultățile umaniste, prerepartizarea și acclimatizarea studenților la locul de producție, măsurile ce se vor lua pentru promovarea unei arte și literaturi studențești angajate, concepția Ministerului Învățământului despre revistele studențești de institut — sînt de asemenea abordate în aspectele lor principale și, în același timp, noi, care preocupăm cu intensitate opinia publică școlară.

„Știința tineretului” de luni, 1 noiembrie 1971, publică un substanțial interviu cu Aurel Stoica, secretar al C.C. al U.T.C. pe tema: „Învățământul ideologic U.T.C. — cadru important de educare a tinerilor în spirit militant, revoluționar”.

Transformarea colectivelor de uteciști în adevărate nuclee de luptă pentru educația comunistă, propagarea pe această cale a politicii partidului și statului nostru, însușirea concepției științifice și filozofice despre lume și societate a clasei muncitoare — sînt idei, acțiuni ce dimensionează semnificația, rosturile învățământului politico-ideologic U.T.C.

Numeroase și mai ales deosebit de interesante sînt formele de organizare și desfășurare ale învățământului ideologic U.T.C. pentru acest an, printre care amintim, pe lângă dezbateri, conferințe, consultații în presă și dezbateri politice pentru inițierea politico-ideologică a tinerilor.

Ideii constructive, care vin în întîmpinarea tuturor celor ce, în școli, instituuți, sînt confrunțați cu probleme de educație comunistă a tineretului.

Într-un articol din „Știința” de luni, 1 noiembrie 1971, Dumitru Almaș creionează câteva trăsături esențiale ale profesorului de astăzi de la noi. Comunistul de la catedră are, prin definiție, un dublu rol în școală — instructiv și educativ, materializat în aportul adus la creșterea conștiințelor pe care le modelează, el trebuind să fie pentru elevii săi o pildă demnă de urmat. Dincolo de specialitatea lor, cadrele didactice pot și trebuie să creeze, să șlefuiască minți și conștiințe, în spiritul tradițiilor progresiste ale poporului nostru și al înalțelor exigențe ale societății socialiste pe care o edificăm.

Dialogul nostru cu prof. VIACESLAV PETROVICI ELIUTIN, ministrul învățămîntului superior și mediu de specialitate din Uniunea Sovietică

- Obiectiv central al învățămîntului sovietic: formarea specialistului cu calificare medie
- 10,3 milioane de absolvenți ai învățămîntului mediu de specialitate din Uniunea Sovietică lucrează în producție

Tot ceea ce se întreprinde, se planifică și se realizează în Uniunea Sovietică are loc la o scară de dimensiuni impresionante. Discuția noastră cu prof. VIACESLAV PETROVICI ELIUTIN, ministrul învățămîntului superior și mediu de specialitate al Uniunii Sovietice, este ilustrativă pentru amploarea acestor planuri și realizări în sfera învățămîntului.

— În legătură cu dezvoltarea economică actuală și de perspectivă a țărilor socialiste, se pune cu multă acuitate problema formării în învățămînt a unui număr tot mai mare de specialiști de toate categoriile, dar, în special, de specialiști cu calificare medie. Care sînt preocupările școlii sovietice în această direcție?

— Ritmul înalt de creștere a producției din Uniunea Sovietică, progresul tehnico-științific implică sporirea continuă a numărului de specialiști cu studii medii, îmbunătățirea calitativă a pregătirii lor, înființarea de noi specialități.

În momentul de față, de pildă, din cei 17 000 000 de specialiști din diferite domenii care lucrează în economia națională a țării noastre, 60 la sută — respectiv 10,3 milioane — sînt absolvenții ai școlilor medii de specialitate, care își desfășoară activitatea în întreprinderi industriale, în agricultură, în construcții, în transporturi etc.

Noul plan cincinal de dezvoltare a economiei naționale a U.R.S.S. în perioada 1971—1975 solicită creșterea în continuare a rețelei și cifrei de școlarizare a școlilor medii de specialitate, care numără în acest an școlar 4 250 de unități.

În același timp, s-au pus bazele unui nou tip de instituție de învățămînt mediu de specialitate — școlile tehnico-sovhoznice, funcționînd actualmente în 150 de sovhozi mari, cu o înaltă productivitate. Ele au devenit instituții de învățămînt înaintate al căror absolvenți împletesc cunoștințele teoretice cu deprinderile practice și organizatorice atât de necesare în munca din agricultură.

Astfel, în prevederile planului de pregătire a forțelor de muncă, încă din cursul actualului cincinal la fiecare 100 de ingineri vor reveni 220 tehnicieni, iar la fiecare 100 de specialiști cu studii superioare din agricultură, 227 specialiști cu pregătire medie. Școlile medii tehnice și de alte tipuri asigură pregătirea tinerilor în 500 de specialități diferite. În ultimii ani au fost înființate specialități noi ca: „Producerea structurilor microelectronice“, „Matematica aplicată“ și altele.

— Cum este orientată formația specialiștilor cu pregătire medie

pentru ca utilizarea lor în producție să răspundă pe deplin unor cerințe reale și să fie cât mai eficientă?

— În concepția noastră, pregătirea tinerilor în școlile medii cu caracter tehnic și de specialitate se impune orientată în trei direcții principale:

a) pentru a putea să îndeplinească rolul de organizatori ai muncii și de șefi tehnici de schimb și de brigadă în diferite ramuri ale economiei, să exercite controlul asupra realizării parametrilor de producție stabiliți;

b) să poată, sub conducerea inginerului sau a altui specialist cu calificare superioară, să introducă, în procesul de producție, metode și sisteme noi de muncă, să rezolve unele probleme particulare de interes economic și științific, să pregătească documentația necesară, să efectueze experimente și să îndeplinească alte munci în strînsă legătură cu cercetarea tehnico-științifică;

c) să fie abilitați pentru a exercita o activitate necesitînd anume deprinderi profesionale și o temeinică pregătire teoretică ca, de pildă, tehnician de supraveghere pentru liniile automate, pentru aparatele complexe, pentru strunguri și agregate cu comandă programată din diverse sectoare industriale: laborant, tehnician-experimentator pentru analize complexe efectuate cu aparatura electronică, spectrală și de roentgen, asistent sanitar, tehnician dentar, bibliotecar etc.

— Realizarea unui asemenea nivel de pregătire solicită, desigur, o organizare profund științifică a proceselor de învățămînt și aplicarea unei tehnologii înaintate de predare. Ce elemente caracterizează această orientare a învățămîntului sovietic?

— Aproape 700 de școli medii tehnice și de specialitate folosesc în pregătirea specialiștilor elemente de învățămînt programat. În instituții de învățămînt cum sînt Școala de fizico-mecanică din Leningrad, Școala industrială din Dnepropetrovsk, Școala de automobile și drumuri din Gorki, Școala de tehnologie mecanică din Sverdlovsk, Școala medie politehnică din Minsk, Școala medie tehnică pentru construcții de mașini din Tbilisi funcționează peste 200 de mașini de învățat și de verificare a cunoștințelor, de diferite tipuri, zeci de cabinete lingvistice și fonice, au fost create peste 270 clase de învățămînt programat. În multe școli se aplică sistemul de televiziune cu circuit închis. Săli speciale, cabinete, la-

boratoare înzestrate cu televizoare, cu camere de filmat, cu diapozitive, cu microamplificatoare există în aproape toate școlile, iar filmul didactic a pătruns adînc în procesul de învățămînt. În ultimii cinci ani, Cabinetul științifico-metodic pentru învățămînt de specialitate a elaborat, peste 170 de filme didactice, diapozitive și secvențe filmate. Pentru anii 1971—1975 se prevede crearea a aproximativ 120 de filme pentru școli, aproximativ 400 secvențe filmate, diapozitive și seturi de diapozitive.

— Care vor fi caracteristicile dinamicii de dezvoltare a învățămîntului mediu de pregătire a cadrelor pentru producție și ce elemente noi va aduce, pe parcurs, această dezvoltare?

— Analiza situației învățămîntului mediu de specialitate din Uniunea Sovietică arată că, în esență, acesta răspunde satisfăcător cerințelor de cadre ale economiei naționale. Ritmul atins în pregătirea specialiștilor cu calificare medie este bine corelat și cu necesitățile celui de al nouălea cincinal (1971—1975). În 1975, de pildă, vor fi admiși în aceste școli cu 12 la sută mai mulți elevi decît în 1970, adică un total de 1 500 000 de oameni.

Se prevede, îndeosebi, creșterea numărului de specialiști în câteva domenii. Parțial, se va accentua și largi pregătirea tehnicienilor proiectanți, domeniu în care, în prezent, specialiștii cu pregătire medie sînt într-un număr restrîns. Va crește numărul absolvenților specializați în exploatarea sistemelor cu dirijarea automată, în sferele de deservire a populației etc.

Proiectul de directive al celui de-al XXIV-lea Congres prevede, în continuare, dezvoltarea multilaterală a învățămîntului și culturii socialiste, desăvîrșirea procesului instructiv-educativ, creșterea calitativă a pregătirii specialiștilor în concordanță cu nevoile progresului științifico-tehnic, îmbunătățirea educației politico-ideologice a specialiștilor. Pentru aceasta este nevoie de ample cercetări științifice în domeniul pregătirii profesionale a cadrelor medii de specialitate; se impune, totodată, soluționarea unor probleme pedagogice ale învățămîntului mediu de specialitate, pe baza organizării științifice a procesului educațional și a unei largi aplicări a tehnologiei moderne prin găsirea unor forme și metode noi de instruire, precum și de educare a celor cuprinși în învățămînt.

M. HERIVAN
D. RACHICI

Profesorul Jean Piaget — oaspete al țării noastre

În aceste zile ne vizitează țara prof. Jean Piaget de la Universitatea din Geneva, directorul Institutului „Jean Jacques Rousseau“ și al Centrului internațional de epistemologie genetică.

Luni seara, la sosirea pe Aeroportul internațional Otopeni, oaspetele a fost întâmpinat de prof. dr. docent Jean Livescu, rectorul Universității din București, de oameni de știință, cadre didactice universitare, reprezentanți ai ambasadei Elveției la București.

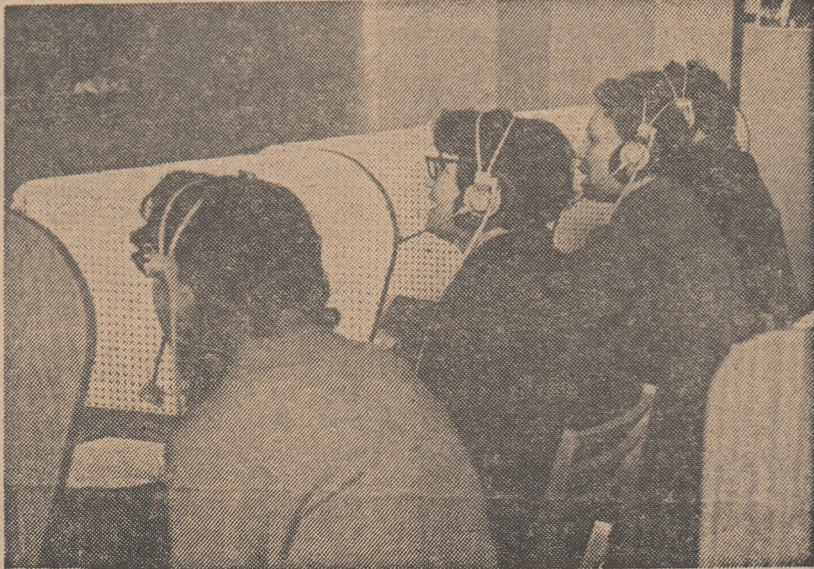
În cursul vizitei sale, prof. Jean Piaget a fost primit de prof. univ. Miron Constantinescu, președintele Academiei de științe sociale și politice, și de prof. univ. Mircea Malița, ministrul învățămîntului. Reputatul savant a vizitat institute de cercetare științifică, precum și Universitatea din București.

Miercuri dimineața, în cadrul unei solemnități desfășurate în prezența reprezentanților Ministerului Învățămîntului, a senatului Universității, a unor oameni de știință, cadre didactice și studenți, profesorului Piaget i-a fost înmînată diploma de Doctor honoris causa al Universității din București, pentru merite excepționale în dezvoltarea științelor educației. La solemnitate a fost de față Alfred William Rappard, ambasadorul Elveției la București, și membri ai ambasadei. În continuare, renumitul om de știință a expus, în aula „Nicolae Titulescu“ a Universității, în fața unui numeros public, o conferință cu titlul „Dezvoltarea cauzalității“.

În numărul viitor, revista „Tribuna școlii“ va publica interviul ce i-a fost acordat în exclusivitate de profesorul Jean Piaget.

Constituirea Comitetului național român pentru UNICEF

La sediul Consiliului Național al Organizației Pionierilor a avut loc marți, 2 noiembrie a.c., ședința de constituire a Comitetului național român pentru UNICEF — Fondul Națiunilor Unite pentru copii. La ședință au participat reprezentanți ai Consiliului Național al Organizației Pionierilor, Uniunii Tineretului Comunist, Ministerului Învățămîntului, Ministerului Afacerilor Externe și ai altor instituții centrale și organizații obștești, cadre didactice, oameni de cultură și artă. A participat, de asemenea, S. A. Chendă, directorul Centrului de informare al Organizației Națiunilor Unite la București. Comitetul național român pentru UNICEF are în componența sa 15 membri. Președinte a fost ales Virgiliu Radulian, președintele Consiliului Național al Organizației Pionierilor, adjunct al ministrului învățămîntului, prim-vicepreședinte — Ioan Farcaș, redactor șef al revistei „Napsugar“, iar vicepreședinte — Elisabeta Ilie, adjunct al președintelui Consiliului pentru problemele sociale și ridicarea nivelului de trai din cadrul Uniunii Generale a Sindicatelor. Creat pe lângă Consiliul Național al Organizației Pionierilor, noul organism are ca principal obiectiv acela de a contribui la extinderea colaborării internaționale în domeniul creșterii și educării copiilor.

Într-unul din laboratoarele fonice ale Cabinetului științifico-metodic pentru învățămîntul sovietic de specialitate